

Szergej O. Prokofieff

A Michael iskola és a Michael kultusz

Magyarországi Camphill Egyesület, 2010

Az eredeti mű címe:

„Warum wird man Mitglied der Freien Hochschule für Geisteswissenschaft?“

Kiadta:

Allgemeine Sektion der Freien Hochschule für Geisteswissenschaft am Goetheanum
2010

A német eredetiből fordította: Strassenreiter József

A fordítást lektorálta: Varga Márta

A borítón, Albrecht Dürer: Szt. Mihály harca a sárkánnyal, 1498, fafaragás

A szerző előszava

Az a számtalan előadás, amelyet sok éven keresztül a különböző hétfégi összejöveteleken az első osztályról tartottam, és amelyek később „A Michael iskola első osztálya, és annak krisztológiai alapjai” című könyvem alapjaivá váltak, a tartalom minősége miatt kizárólag a főiskola tagjai számára voltak szánva, aminek az volt a következménye, hogy az ebből létrejött könyvet is csak hasonló körök olvasták.

Ez teljesen másképp alakult abban az előadásban, ami ennek az írásnak az alapját képezte. Ezt akkoriban egy főiskolai összejövetelen adtam elő, egy sokkal nagyobb kör, az Antropozófiai Társaság valamennyi tagja számára. Az előadás után néhány ember erős indíttatást érzett, hogy első osztálybeli tagsága iránti késztetését sokkal tudatosabban állítsa a lelke elé, és ebből kifolyólag a Mihály-iskola irányába megtegye a döntő lépést.

Ez a tapasztalat adta a késztetést arra, hogy ezt az előadást most elsődlegesen az érdeklődő emberek számára hozzuk nyilvánosságra, hogy ráeszméljenek a földi Michael iskolához fűződő saját kapcsolatukra, és arra a karmikus háttérre, amely az embereket a jelenlegi inkarnációjukban az antropozófiához vezeti.

A most következő írás ebben a vonatkozásban szolgáljon némely embernek segítségül ahhoz, hogy teljes távlataiban felfogja annak az egyedülálló jelentőségét, amit Rudolf Steiner a Michael-Szellemből fakadóan az ezoterikus iskolába beültetett és ebből bátorságot és akaratot merítsenek ahhoz, hogy teljes belső meggyőződésből annak tagjává váljanak. Mert minden antropozófus, mint Michael tanítvány, már a születését megelőző időből magában hordozza az érzékeletti Michael iskolával való kapcsolatot és annak imaginatív kultuszát. Ez a tény, amennyiben ténylegesen a tudatába lép az embernek, komolyan azt követeli meg tőle, hogy más emberekkel együtt a Michael-i küldetés iránt érzett felelősség egy részét itt a Földön átvegye.

Ez az írás mindenekelőtt ezért azok számára íródott, akik a Michael-tanítványság sorsbeli útján azzal küzdenek, hogy feltegyék a kérdést Michaellel való kapcsolatukat illetően. Ez egy indíttatást jelenthet az irányba, hogy válaszként a Michael iskola tagságát válasszák.

Goetheanum, 2010. Húsvét

Szergej O. Prokofieff

Miért lesz valaki a Michael iskola első osztályának tagja?

„Az absztrakt ideálok helyébe konkrét ideálok lépnek, amelyek a fejlődés előrehaladásának megfelelnek. Ha ez nem sikerül, akkor a Föld a materializmusba süllyedne, és az emberiségnek újra kellene kezdenie – egy hatalmas katasztrófát követően – vagy magán a Földön, vagy egy közeli bolygón. A Földnek szüksége van az antropozófiára! Aki ezt belátja, az antropozófus.”

Rudolf Steiner, 1910, február 27.

Ha az ember áttekinti az antropozófia fejlődését a XX. század folyamán, akkor azt találja, hogy különböző események, mint piros szálak, húzódnak keresztül rajta. Ha valaki megkísérli, hogy ezeket az összefüggéseket megértse, és pontosabban megvizsgálja ezeket az eseményeket, akkor az antropozófia lényének mélyebb megértéséhez jut. Egy ilyen szál, amely az antropozófia kezdetét és végét összeköti, az a következő összefüggést tartalmazza: az antropozófia nem akaratlagos emberi szándékból és nem csupán az emberiség szükségleteként jött létre, hanem válaszként a szellemi világból felhangzó erőteljes hívásra.

Ha ebben a megvilágításban vizsgáljuk meg az antropozófia történetét a Földön, akkor ennek alapján három szellemi világból elhangzó hívást fedezhetünk fel. Rudolf Steiner már korai előadásában úgy említi az első hívást, hogy az emberiség mai helyzetét az ősi Atlantisz utolsó korszakával hasonlítja össze. Ahogyan az atlantiszi korszak végén emberek egy kis csoportját elő kellett készíteni annak érdekében, hogy a nagy „Atlantisz utáni korszak” elkezdődhessék, pontosan úgy vált éretté a jelen kor is arra, hogy olyan embereket találjanak, akik az emberiségen belül fokozatosan az elkövetkezendő nagyobb korszak kis magját alkotják, azon korszakét, amely a VII. (utolsó) Atlantisz utáni kultúrkorszakot követően fog elkezdődni. Ahogyan az atlantiszi korszak végén erre a jövődöbéli feladatra kiválasztott emberek számára egy szellemi hívás hangzott fel, ugyanez érvényes jelen korunkra is.

Rudolf Steiner elsődlegesen az 1909-ben elhangzott előadásában utalt arra a kapcsolatra, hogy az ezoterikus kereszténység mestereinek köréből, akiket „A Bölcsesség és az érzékelés összhangja mestereinek” nevezett, egy hívás hangzott el az emberek számára, egy hívás, amely közvetlenül a Teozófiai Társaság megalapításához vezetett. Rudolf Steiner szavai szerint a Teozófiai Társaság 1875-ös New Yorki alapítása elsődlegesen egy kimondottan nyugati - ez annyit jelent, hogy rózsakeresztesi - karaktert viselt (lásd GA 262, Barr kézírása, III. rész).

Az első kísérlet azonban nem sikerült. Miután a Teozófiai Társaságot az egyoldalú keleti befolyások egyre inkább különböző okkult érdekek játékszerévé tették, ezért eredeti irányultságát véglegesen elvesztette, és Rudolf Steiner a Teozófiai Társaság Német szekciójának átvállalásával akarta azt a merész vállalkozást megvalósítani, hogy visszavezesse őket a kezdeti gyökerekhez. Így emlékszik erre: „Ez volt az a helyzet, amikor az elé a szükségyszerűség elé állítva éreztem magam, hogy belépjek a Teozófiai társaságba. A teozófia bölcsőjénél igazi beavatók (iniciátorok) álltak és így, még ha az elkövetkezendő események bizonyos tökéletlenséget juttattak is kifejezésre, átmenetileg a jelen spirituális életének az eszközévé válhatott.” (Rudolf Steiner).

Ez az első hívás alapvetően különbözik az atlantiszi korszakétól. Akkoriban ez egy bizonyos számú ember - a Nap-orákulum beavatottjai - számára szólt, ill. ezek vezetőjének, akit Rudolf Steiner Krisztus beavatottnak nevezett (GA 13 /272.o.), aki arra a feladatra volt kiválasztva, hogy a nagy Atlantisz utáni korszakot előkészítse, és elindítsa. Most azonban ez a hívás *minden ember számára szólt*. Éppen ezért képes mindenki, aki belső útján haladva az antropozófiát szabad akaratából felveszi magába, erre a szellemi hívásra válaszolni. Rudolf Steiner ezt így fejezi ki: „Akkoriban (Atlantiszon) a nagy beavatott (Manu) volt az, aki az embereket hasonló módon gyűjtötte össze, ma pedig a „Bölcsesség és az érzékelés

összhangjának a mesterei” teszik ezt. Az ő hívásuk hangzik Önök felé.” (GA 109/111, 6.4.1909). Egy másik előadásban ezt mondja: „akkoriban Atlantiszon az volt a cél, hogy a fizikai világgal, az érzékivel találják meg az összekapcsolódás lehetőségét, ma az a feladat, hogy a szellemet, a spirituálisat leljük meg ismét. Ahogy akkoriban a régi beavatott *helyileg* gyűjtötte össze a csapatát, és hívását a kitaszítottak, és egyszerű emberek felé irányította, így ma megint, persze más feltételek mellett, de *nem lokálisan*, hanem minden ember számára szól ez a hívás, a Bölcsesség nagy mesterei részéről, akik a bölcsesség bizonyos szellemi javait beleáramoltatják az emberiségbe.” (1909.6.10.).

Valamivel később Rudolf Steiner egy második hívásról beszél. Ez a hívás nem az ezoterikus kereszténység több mesterétől indult ki, hanem csak egytől közülük, aki a Christian Rosenkreutz nevet viseli. Ez 1911. decemberében történt, amikor Rudolf Steiner egy kis ezoterikus csoportot alakított meg a Teozófiai Társaság Német Szekcióján belül. Ez a csoport „a Teozófiai Művészetért Alapítvány” megnevezést viselte, 12 ember tartozott közvetlenül ahhoz a körhöz, amelyet Rudolf Steiner egy különleges ezoterikus feladat előkészítéséül gyűjtött magához. Ennek a csoportnak az volt a célja, hogy fokozatosan leváljon Rudolf Steiner vezetéséről, és később Christian Rosenkreutz közvetlen irányítása alá kerüljön.

Erről az alapítványról, melynek tevékenysége olyan okok miatt nem tudott folytatódni, melyek közlése ennek az írásnak a terjedelmét meghaladná, Rudolf Steiner egy beszélgetésben azt mondta Marie Steinernek, hogy a szellemi világból egy meghatározott kor számára mindig három hívásnak kell elhangoznia. Ha ezeket az emberek nem hallanák meg, akkor az emberiségnek nagyon hosszú ideig várnia kell, amíg újólág egy hasonló kedvező helyzet adódik.

Rudolf Steiner 1912-ben erről a második alapításról azt mondta - mindenekelőtt azt, hogy nem sikerült -, hogy ezzel elhangzott a második hívás is, és ki kell várni, hogy ezt követi-e egy harmadik, és az emberek ezt, mint utolsó lehetőséget meghallják-e. Ha ez a hívás is hiábavaló lenne, mint ahogy már korábban elmondtam, akkor nagyon hosszú ideig kell várni, amíg a szellemi világ – emberi szavakkal kifejezve – még egyszer olyan bizalommal lesz az emberiség iránt, hogy ebből a bizalomból fakadóan ismételten három hívás hangzik majd el az emberek felé. Marie Steiner ezeket a szavakat akkoriban a következőként jegyezte fel: „Itt a szellemi világból egy direkt közléstről beszélünk. Ez olyan, mint egy hívás, amelyet az emberiség felé irányítanak, és ezt követően kívárlják azt, hogy milyen visszhang jön erre. A szabály szerint egy ilyen hívás három alkalommal hangzik el. Ha a harmadik alkalommal is meghallgatás nélkül hangzik el, akkor hosszú időre visszavonja azt a szellemi világ. Egyszer elhangzott az emberiség számára ez a hívás, sajnos nem talált visszhangra. Ennek kellett lennie a második alkalomnak. Itt tisztán szellemi dolgokról van szó. Minden egyes hiábavaló hívást követően nehezülnek a feltételek, és a viszonyok.” (GA 264, 1911.12.15.).

Ha valaki ezt az időközben nyilvánosságra hozott beszélgetést olvassa, közvetlenül felvetődik az a súlyos kérdés: Hol találjuk meg az antropozófiai mozgalom történetében a harmadik hívást? A társaság további története egyértelműen megmutatja azt, hogy ez a Karácsonyi Ülés folyamán, azon keresztül hangzott el.

Mielőtt még részletesebben belemerülnénk ennek a harmadik hívásnak a tárgyalásába, röviden utalni kell arra, hogy a Karácsonyi Ülés nyitóelőadásában a szellemi hívás motívuma már egész különös módon jelent meg. 1923. december 24-én Rudolf Steiner a következőket mondta: „Ma sokkal inkább, mint eddig valaha is emlékezhetünk arra, hogy egy ilyen szellemi mozgalom, mint amilyen ez, mely az antropozófiai dolgokat a nevében átfogja, nem földi önkény alapján született meg. Már közvetlenül az ülésünk kezdetén rögtön azzal szeretném kezdeni, hogy felhívjam a figyelmet arra, ami a XIX. sz. utolsó harmadában történt, hogy amikor az egyik oldalról a materializmus hullámai magasra csaptak és ahol oda is csaptak, addig a világ másik oldalán egy hatalmas megnyilatkozás történt: valami szelleminek a megnyilatkozása, olyan szellemiségé, amely befogadó lélekfelfogással rendelkezik, képes a

szellemi élet erőitől befogadni valamit. Az emberiség számára egy szellemiség nyilatkozott meg. Ez nem földi szándék alapján történt, hanem annak a hívásnak a következményeként, amely a szellemi világból zendült fel, nem földi önkényből, hanem azon nagyszerű képek megpillantásából fakadóan, amelyek a szellemi világból, mint egy újkori megnyilatkozás az emberiség számára, szellemi életként megjelentek, és ebből áramlott az antropozófiai mozgalom számára az impulzus. Az antropozófiai mozgalom nem egy földi szolgálat, az antropozófiai mozgalom a maga egészében és minden részletében, az istenek tisztelete, egy Istentisztelet. A megfelelő hangulatot ehhez akkor találjuk meg, ha egészében tudjuk szemlélni, mint egy istentiszteletet.” (GA 260).

Mindazok számára, akik akkoriban ezeket a szavakat hallották, és azoknak az antropozófusoknak a számára, akik ezeket a sorokat ma olvassák, teljesen egyértelmű volt és jelenleg is az, hogy Rudolf Steiner itt Michaelnek új korszellemként és az emberiség szellemi vezetőjeként történő megnyilatkozásáról beszél.

Erre bizonyítékul a „XIX. sz. utolsó harmadára” és a csodálatos képekre, mint az antropozófiai mozgalom szellemi ősökára történő utalás szolgál, mely kapcsolódik Michael érzékfeletti kultuszával, és amiről Rudolf Steiner a későbbiekben a Karma előadásokban szól. Az antropozófiának istentiszteletként történő jellemzése is arra utal, hogy itt nem több beavatott hívásáról van szó, vagy akár csak egyéről, hanem egy olyanról, amely a hierarchikus lényiségektől maguktól és – mindenekelőtt – közülük is a vezető korszellemtől, Michaeltől származik.

Hogy a hívás ténylegesen magától Michaeltől indul ki, arra bizonyosságul szolgálnak Rudolf Steiner azon szavai is, amelyeket a Karácsonyi Ülés hatodik esti előadásán mondott: „Csak a XIX. sz. végén, a hetvenes évek végétől kezdődően jött az új hívás a szellemi magasságokból az emberiség felé. Akkor kezdődött az a korszak, amit gyakorta Michael-korszakként jellemeztem.” (GA 233, 1923.12.29.).

Rudolf Steiner egyszer az ezoterikus kereszténység igazi mestereit úgy jellemezte, hogy ezek direkt kapcsolatban vannak a Hierarchiákkal, „A Bölcsesség ezen mesterei, akik közvetlen kapcsolatban állnak a magasabb Hierarchiák erőivel” (GA159/160, 1915.06.15.). A mi vizsgálódásaink vonatkozásában ez azt jelenti, hogy ők a közvetítők a szellemvilág hierarchikus hatalmai és a földi emberiség között. Ezért voltak képesek arra, hogy a XIX. sz. utolsó harmadában a Michael szférából kiinduló hatalmas szellemi hívást az emberek számára továbbítsák. A Michael-i hívás továbbítása a következő módon történt: először a rózsakeresztes mesterek összességén keresztül a Teozófiai társaság megalapításával, ezt követően, a keresztény ezotéria egyik vezető beavatottja, Christian Rosenkreutz által, és végezetül, mint utolsó kísérlet, Rudolf Steiner által, a Bölcsesség és az Érzékelés Összhangjának új mestere által, a Karácsonyi Ülés során.

A három nagy Michael-i hívás

I. hívás: 1875	II. hívás: 1911	III. hívás: 1923
a Bölcsesség és érzékelés összhangjának mesterei által	Christian Rosenkreutz által	Rudolf Steiner által

A jelenkori Michael impulzus és a rózsakeresztes mesterek között ily módon dokumentált kapcsolat nem okoz számunkra meglepetést. Rudolf Steiner többször utalt arra, hogy mindenekelőtt az igazi rózsakeresztesek voltak azok, akik Michaellel kapcsolatot kerestek a szellemi világban. Ennek ellenére az emberiség jelenlegi vezetési korszakában, amely 1879-ben kezdődött, csak egyfajta álom-állapotban tudták megtalálni: „a rózsakereszteséget úgy lehet jellemezni, hogy legmegvilágosodottabb szellemei erős vágyat éreztek arra, hogy találkozzanak Michaellel. Ezt csak egy álomhoz hasonló állapotban tudták

megcselekedni. A XIX. sz. harmadának vége óta az emberek tudatos módon képesek Michaellal találkozni.” (GA233/a 1924.01.23). Mint ahogy az már más helyeken bemutatásra került, Rudolf Steiner volt az az első rózsakeresztes, aki a XIX. sz. végén a Földet körülvevő szellemi világban Michaellal teljes tudatának birtokában találkozott.

A fent jellemzett nagy Michael-i hívás ebben az értelemben mélyen kapcsolódik a többi háromhoz, és egy szellemi háttérrel ad, de nem lehet közvetlenül ezekhez számítani, mivel a XIX. sz. utolsó harmadában ezt csak a beavatottak és a tanítványaik tudták érzékelni. (Ellentétben a többi hívással, ami nemcsak a beavatottak számára hangzott el.) Mivel ez a hatalmas hívás az új imaginatív Michael megnyilatkozások tisztánlátó érzékelésével volt összekapcsolva, ezt Rudolf Steiner a Földet körülvevő szellemi világban képes volt meglátni. Erre való válaszként határozta el azt, hogy a XX. sz. kezdetén a Földön megalapítja az Antropozófiát. Rudolf Steiner közlése alapján csak sokkal később, a Karácsonyi ülés során, az *új misztériumok megalapítását* követően vált ez a nagy hívás teljes terjedelmében minden ember számára hozzáférhetővé.

Ha valaki a Karácsonyi Ülés gyorsírási jegyzeteit figyelmesen tanulmányozza, akkor megállapíthatja, hogy az egész ülést áthatotta egy hatalmas hívás. Már az 1923. december 25-én lezajló alapkötetelnél nyilvánvaló volt, hogy az Alapkő Spruch három szakaszának az elején háromszoros hívás hangzik el: „Emberlélek”, és ugyancsak további hármashívás a végén: „hallják meg ezt az emberek!” Azok az emberek, akik ott voltak a Karácsonyi Ülésen, arról adtak hírt számunkra, hogy miként is intonálta maga Rudolf Steiner ezeket a hívó szavakat. Ezek ténylegesen úgy hangzottak el általa, mint egy hatalmas hívás. Mindazoknak, akik ezt akkoriban hallották, az a benyomásuk támadt, hogy itt nem Rudolf Steiner személyes hívásáról van szó, hanem, hogy ő maga most a szellemi világ harmadik hívásának a tudatos közvetítője. Ezért áll a Karácsonyi Ülés programjában az: „A Nemzetközi Antropozófiái Társaság Alapkötetele Dr. Rudolf Steiner által.” (GA 260).

A Karácsonyi Ülés anyagaiban van egy hely, ami fölött könnyen átsiklunk, mivel a rövidebb és leginkább ismert kivonatból, amely az alapkötetel szövegét, és a ritmusokat tartalmazza, ez a rész kimaradt. Itt arról az egy kicsit hosszabb bevezetésről van szó, amely alapján Rudolf Steiner az Alapkő Spruch első ritmusát december 26-án elsőként felolvasta. Itt szól arról, hogy milyen az emberek jelenlegi kapcsolata a szellemi világgal és arról is, hogy a mi korunkban, ebben az összefüggésben valami meghatározott történik, amit az embereknek észlelniük kellene és kell is. Ennek a leírását Rudolf Steiner úgy alakította, hogy nem nehéz a három egymást követő fokot megkülönböztetni.

Először arról beszélt, hogy az ember aziránt, ami most a Karácsonyi Ülés során a szellemi világból szembe jön vele, egyfajta fokozott felelősséget kell érezzen. Felelősséget, hogy mi az, amit ő ebből a szellemi felismerésből kiindulva megtesz, vagy a jövőben tenni szándékozik. A második, amiről ebben az összefüggésben szólt, az, hogy tényleg történik valami a szellemi világban, ami új szellemi impulzusként indul ki onnan. A jelenkor emberei felszólítást kaptak arra, hogy ezt az impulzust szabad akarattal kövessék. Ennek a bevezetőnek a végén Rudolf Steiner még röviden szólt arról, hogy a mai embernek engednie kell, hogy ez az új szellemi impulzus áthassa. Ezzel három egymást követő fokozaton jutunk keresztül: az első a belső felelősség felvállalása az új szellemi impulzussal szemben, aztán a lehetőség, hogy ezt kövessük, és végezetül a harmadik fokozatban engedjük, hogy átjárjon minket.

Itt idézzük fel Rudolf Steinernek azokat a szavait, amelyekkel a második fokozatot leírja, mivel ezek a Karácsonyi Ülés egész ezoterikus története vonatkozásában döntő jelentőséggel bírnak. Mivel ahogy megformázta őket, teljes egyértelműséggel válik nyilvánvalóvá, hogy Rudolf Steiner mind a három fokozatban arra koncentrált, ami a Karácsonyi Ülés során a szellemi világban ténylegesen megtörtént. Azt mondja: „A Szellemi világ, a történelmi fejlődés jelen pillanatában akar valamit az emberiséggel”. Az élet

legkülönbözőbb területein akarnak valamit. És számunkra világos, és valóságos, hogy ezt a szellemi világból származó impulzust kövessük.” (GA 260, 1923.12.26).

Rudolf Steiner ehhez kapcsolódva így folytatja, és ezzel vezeti be az első ritmust: „Amit a szellemi világ akarásával tegnap elmondtam Önöknek”. Ebben nemcsak arra utalt, hogy az Alapkő Spruch szavai közvetlenül a szellemi világból származnak, hanem arra is, hogy még egy hívást is tartalmaz, ami háromszor hangzik el a kezdetnél: „Emberlélek!” Ha az ember Rudolf Steiner előjáróban elmondott szavait is figyelembe veszi, hogy a szellemi világ az emberrel a jelen pillanatban teljesen reálisan akar valamit, akkor ebből a helyzetből érthető az, hogy a *jelen pillanat* alatt éppen a Karácsonyi Ülés értendő.

Ebből két döntő kérdés adódik: Tulajdonképpen kitől származik ez a hívás? Hogy a Karácsonyi Ülés tartalmában magában megtaláljuk-e erre a választ?

Gondolhatják, hogy erre a kérdésre a válasz már elhangzott: a hívás Rudolf Steiner közvetítésével magától Michaeltól származik, akinek a neve jószérivel ez okból csak egyetlenegyszer hangzik el a Karácsonyi Ülés során, és pedig a hívás szóval összefüggésben. Már az a tény is, hogy Michael a Karácsonyi ülés során név szerint nincs megnevezve, még annak ezoterikus részeiben sem, jelent valamit. Mint ahogy később látni fogjuk, ennek a hívásnak a közlésében egy további szellemi lény is részt vett, de ebbe a következőkben még részletesebben is bele fogunk mélyedni. Ennek a lénynek bizonyos vonatkozásban a Karácsonyi Ülés egészének megértése szempontjából kulcsszerepe van.

A beszéd idézett szövegéből ezen túlmenően félreérthetetlenül kiviláglik, hogy Michael nagy hívása, amely a XIX. sz. utolsó harmadában történt, (mint ahogy korábban említettük, 1867-ben kezdődött) és amelynek megértése vagy felfogása Rudolf Steineren keresztül a XX. sz. elején az antropozófiai mozgalom megalapításához vezetett, nem azonos azzal a hívással, ami 1911-ben hangzott el. Rudolf Steiner azt mondta, hogy a második hívás meghallásának idején (1911-ben) az első már sikertelenül lecsengett. Ez semmiféleképpen nem volt feltételezhető az Antropozófiai Társaságról, ahogy ez a nyitóbeszédben bemutatásra került, mert ezt Rudolf Steiner 10 évvel ezelőtt sikeresen megújította, megalapította, és azt követően egyre inkább kiterjesztette. Ha ez nem így lett volna, akkor a Karácsonyi Ülés megnyitásakor nem ilyen módon lett volna figyelembe véve.

* * *

Mielőtt rátérnénk a másik Michaellel összekötött lény titkára, akinek a hívása Michael megbízatásaként átvonul az egész Karácsonyi Ülésen, és ebbe pontosabban és részletesebben belemennénk, a Karácsonyi Ülés három legfontosabb következményét kell röviden megemlítenünk. Rudolf Steiner később nyomtatásban utal arra, hogy az 1924. január elsején lezajlott Karácsonyi Ülés külsőleg szemlélve befejeződött, de - fűzi hozzá -, ennek a belső ezoterikus oldalát tekintve az Antropozófiai Társaságon belül sohasem szabad befejeződnie. „Mi ugyan formálisan lezártuk az ülést, de ennek a Karácsonyi Ülésnek soha sem szabad lezárulnia, hanem folytatódnia kell az Antropozófiai Társaság *életében*.” (GA 260/a,1924.02.06). Mivel a „Karácsonyi Ülés csak azáltal válik realitássá, ami belőle a továbbiakban lesz”. Rudolf Steiner maga így élte meg a továbbiakban a Karácsonyi Ülés impulzusát, miáltal az idők folyamán, három fő következmény indult el tőle.

- Az első következmény a karma megnyilatkozások nagy ciklusa, amely 82 előadásban jelent meg általa.
- A második a Szellemtudományi Szabad Főiskola megalapításával realizálódik, azzal, amit az első osztálynak neveznek, amit Rudolf Steiner, mint a földi Michael iskolát jellemzett.
- Harmadik a később felépített második Goetheanum modelljének megalkotása volt.

Először vizsgáljuk meg a karma előadásokat. Az ezekkel való foglalkozásnál hamarosan nyilvánvaló lesz, hogy ennek csúcspontját az Antropozófiai Társaság karmájáról

adott közlések képezik. Tulajdonképpen a karmakutatás ezen eredményeinél az *antropozófiái mozgalom* karmájáról volt szó, amelynek ölében a jövő antropozófia még a szellemi világban, Michael közvetlen vezetésével lett előkészítve. Rudolf Steiner itt ennek ellenére egy más fogalmazást használ, a megfelelő helyeken mindig azt mondta, hogy az *Antropozófiái Társaság* karmájáról fog beszélni, vagyis egy teljesen konkrét emberi közösség karmájáról, emberekéről, akik itt a Földön azt a tudatos döntést hozták, hogy ennek a tagjaivá legyenek. Ezáltal a jelenlegi emberiségen belül az Antropozófiái Társaságnak különleges helyzete van. Valószínűleg mind a mai napig ez az egyetlen olyan emberi közösség itt a Földön, amelyik ténylegesen ismeri a karmáját, legalábbis egy bizonyos módon, és bizonyos terjedelemben. Ez egy egészen egyedülálló dolog. Noha jelenleg a világon, sok szellemi és vallási okkult áramlat és csoportosulás létezik, azonban csak az Antropozófiái Társaság az, amely az együttélésének és működésének alapjaihoz egy ilyen karmaismerettel rendelkezik.

Ezekből az előadásokból tudhatjuk meg azt is, hogy az antropozófiának, mielőtt meg tudott volna jelenni a Földön, két fejlődési fázison kellett a szellemi világban keresztül mennie. Az első az érzékfeletti Michael iskola a XV–XVII. sz. közötti időben, ahol a Napszférában sok emberi lélek vett részt Michael szellemi oktatásában. Mivel átmentek ezen az iskolán, a következő inkarnációjukban erős impulzusként érezték azt, hogy az antropozófiát földi formájában is megkeressék, és azt önmagukba intenzíven felvegyék. Az antropozófia második fokozatának érzékfeletti előkészítéseként Rudolf Steiner azt az imaginatív kultuszt jelölte meg, ami a XVIII. sz. végétől a XIX. sz. elejéig a Földet körülvevő szellemi világban zajlott le. Itt ismételtén átvették a Michael iskola tartalmát, most azonban egy imaginatív kultikus formában, úgy, hogy az emberek, akik ebben részt vettek – és ezek nagyrészt azok a lelkek, akik már jelen voltak Michael érzékfeletti iskolájában – ezeket a tartalmakat lényük akarati alapjáig képesek voltak magukba fogadni. Ezért hordozták azt később magukban a Földön, az antropozófiából kiindulva tevékenyen, teremtő módon és kezdeményezően. „Légy egy iniciatívával rendelkező ember.” (GA 237, 1927.08.04). Ezt az impulzust a karmájában hordozza minden ember, aki valamikor részt vett a Michael iskolában.

Az ilyen jellegű érzékfeletti események további következménye az emberlelkek számára abban állt, hogy miután a Földön találkoztak az antropozófiával, emlékezni tudtak arra a két fokozatra, amiben az érzékfeletti iskolában előkészületként részt vettek és ennek következtében, mint egy ígéretet, mint egy fogadalmat fedezték fel önmagukban azt, hogy a Földön segítői és szolgálói akarjanak lenni Michaelnek.

Más szavakkal, most a legmélyebb szívbéli indítatásból kiindulva keresték, hogy miként tudják betölteni azt a feladatot, amivel Michael őket a Nap-iskolában és az érzékfeletti kultusz alkalmával megbízta. Mivel mindaz, ami ily módon történik a szellemi világban, soha és semmiféleképpen sem csupán a bölcsesség megnyilatkozása, hanem egyidejűleg az illető emberek karmájába beleültetett feladat is. Lényük legbensőbb magját érinti, és arra törekszik, hogy földi életük értelmévé váljék.

Az antropozófia érzékfeletti előkészületének ez a két fokozata az antropozófusok között a legismertebb. Kevésbé közismert viszont Rudolf Steinernek az az egyetlen megjegyzése, hogy a szellemi világban még ezt a két fokozatot egy harmadik is megelőzte. Ez a harmadik fokozat a szellemi világban a Michael iskola kezdete táján történt, és annak első kibontakozását kísérte. Rudolf Steiner csak egyszer beszélt erről, az 1924. július 28-i karma előadásban (GA 237), ahol ezt a „hatalmas eseményt”, mint „világzivatart” írja le. Arról van szó, hogy abban az időszakban, amikor a Michael iskola a Nap-szférában Michael vezetésével elkezdte a tevékenységét, a szellemi világban egy nagy kozmikus esemény játszódott le. Ez egy olyanfajta esemény volt, amely a világfejlődés folyamán csak nagyon ritkán történik. Utoljára ehhez hasonló az Atlantiszi korban történt. Csak ilyen nagy időközönként történnek a szellemi világban ilyen, vagy ehhez hasonló események, amelyek nemcsak a harmadik és a második, hanem mindenekelőtt az első Hierarchia részvételével is zajlanak. Az ő

tevékenységük által a magasabb szellemi világokból a tudati lélek korszakának kezdetén (1413) a szellemi világ az emberi természetet alaposan átformálta, ahogy Rudolf Steiner hangsúlyozta, még akkor is, ha a földi embereken ebből az átformálásból külsőleg szinte semmit sem lehetett észrevenni. Annál intenzívebben észlelték és élték át ezt az eseményt azok a lelkek, akik a XIV. sz. végén és a XV. sz. elején Michael szellemi iskolájában gyűltek össze.

A történetet magát Rudolf Steiner úgy írja le, hogy akkoriban az első Hierarchia – mely egyedülként birtokolja azt az erőt, hogy a szellemit a földibe beleplántálja – egy szellemi szubsztanciát irányított le a Földre, a második Hierarchia elsődlegesen a Naphoz kapcsolódó birodalmából, amely az ő lényüknek megfelelően gondolati szubsztancia volt. Egy új intelligencia-szubsztanciát irányított le kozmoszból és ültetett bele az emberekbe, miáltal az ember ebben a korszakban oly módon lett átalakítva, hogy a korábbi szív-emberből, most fejemberré vált. Ezzel azonban nem azt akarjuk kapcsolatba hozni, amit a mindennapi életben fej vagy szív alatt értünk, mert itt sokkal jelentősebb folyamatokról van szó.

Azon emberi lelkek számára, akik Michaelt akkoriban körülvették, a földi embernek ez az átalakulása úgy nézett ki, mintha az egész Földet egy hatalmas tomboló vihar fogta volna körül, melyet szellemi villámcsapások és dörgések kísértek. Még ha a földi ember nem is tudta ezt érzékelni, ez a szellemi vihar az egész emberi kultúrára mélyreható befolyással bírt. Tudjuk, hogy éppen ebben a korban, (a XIV. sz. végén és a XV. sz. elején) kezdődött a Földön az úgynevezett újkor.

Ebben a valamennyi földi viszonyra kiható kozmikus történetben, egy olyan folyamatról van szó, mely sokkal nagyobb időtávlatokat ível át, mint amennyi idő az emberiség számára egy lélektag kifejlődéséhez szükséges. Ebben az esetben a tudati léleké. Rudolf Steinernek az a rövid utalása, hogy egy ehhez hasonló esemény utoljára a régi Atlantiszon történt, sejtetni enged, hogy ez miből is állhatott. Az atlantiszi korszak során az emberi természet úgy lett átalakítva, hogy a kozmikus intelligencia, melyet korábban csak az ember végtagrendszerébe hordozott, ebből a régióból a Hierarchiák segítségével felemelkedett a szív régiójába. Ha ez a feltételezés helyes, és ezt a folyamatot visszafelé még tovább is képesek vagyunk követni, akkor el tudjuk képzelni azt is, hogy a kozmikus intelligenciát az első Hierarchia tevékenységeként, de a második Hierarchia Nap-szférájához kapcsolódva elsőként az ősi lemúriai korszakban helyezték az emberi lénybe, mégpedig közvetlenül annak végtagrendszerébe.

Ennek a folyamatnak azért is volt különös jelentősége, mert ahogy azt Rudolf Steiner leírásából tudjuk, a lemúriai korszakban kapta meg az ember az Énjét, és ezáltal kezdte meg az emberiség individuális Én-lényként a fejlődését. Így együtt vizsgálhatjuk a lemúriai korszak két eseményét: egyrészt az ember Énnel való megajándékozását a Formaszellemelek részéről, és ami ennek alapjául szolgál, ugyanebben az időben, a kozmikus intelligencia befogadása a végtagrendszerbe az első Hierarchia cselekedete által. Ezen az alapon lehet az emberiség egész belső földi fejlődését megérteni. Mivel mindaddig, amíg a kozmikus intelligencia (és ezzel együtt az individuális Én) csak a végtagrendszerben működött, az ember még teljes mértékben függött a szellemi világtól, a Hierarchiák világától. Ezután, amikor az intelligencia az atlantiszi korban a ritmikus rendszer birodalmába vezetődött át, akkor az ember már csak félig függött a Hierarchiáktól. Csak a harmadik foknál, a XV. századtól kezdődően, amikor az ember a harmadik kozmikus esemény által már fejemberré vált, volt képes arra, hogy a Hierarchiáktól teljesen függetlenül a tökéletes belső szabadsághoz vezető útra rálépjen. „Az intelligencia saját intelligenciájává válik”, ezekkel a szavakkal foglalta össze Rudolf Steiner az utolsó eseményből fakadó fő következtetést. (GA 237, 1924.07.28).

Ebben a vonatkozásban egy álomból felébredő ember megfigyelése is érdekes, mivel itt mikrokozmosz szinten megismétlődik az egész makrokozmosz folyamat. Amikor az Én

az álom után visszatér a testbe, akkor ez először a végtagokon keresztül történik. Elalvásnál ezzel szemben az Én a fejen keresztül hagyja el a fizikai testet. Pontos megfigyelés esetében az látható, hogy az ember a felébredés folyamatánál először akaratlagos, és tudattalan mozgásokat végez, a kezeivel és a lábaival. Ezután kezdődik el, még fél-éber állapotban a környezet hő és fényviszonyainak átérzése, és az ezek közötti differenciák megérezése, mely megfelel annak, hogy az Én megragadja a ritmikus rendszert. Csak miután az Én áthatotta a fej-rendszert, és ezzel elkezdődött a gondolati tevékenység, akkor fejeződik be teljes egészében a felébredés folyamata.

Az idézett előadásban Rudolf Steiner a leírt kozmikus folyamat összefüggésében még valami különlegesre is utal. Azt mondja, hogy minden antropozófus, ha elég mélyen beletekint a lelkébe, akkor nemcsak a Michael iskola oktatásában való részvételre képes emlékezni, hanem arra is, hogy a Michael iskola kezdetének idején, azt a bizonyos Föld körüli világvihart átélhette. Ha képesek leszünk arra, hogy emlékezzünk arra, hogy ezt a vihart, mint az emberi lény tökéletes átformálódásának kifejeződését átéltük, akkor ez a visszaemlékezés képes lesz a lelkünkbe előhívni azt, amire az antropozófia további elterjesztéséhez a Földön mindenekelőtt szükség van: az igazi lelkesedést és spirituális elragadtatást az antropozófia iránt, mely az érzékfeletti karmában gyökerezik, ami itt a Földön elvezetett minket az antropozófiához. „Meg kell, hogy ezt értsék, mivel ezek a hullámok és mennydörgések Kedves Barátaim az összes antropozófus lelkében és szívében *elragadtatássá* kell hogy váljanak!”

Ezt fordított módon is megfogalmazhatjuk: ha manapság egyre növekvő mértékben ütközünk bele abba, hogy az antropozófusoknál mind kevesebb elragadtatás vehető észre az antropozófia irányában, akkor ez csak azt jelenti, hogy már nem képesek emlékezni erre a kozmikus viharra és ezáltal nem képesek megfelelően kapcsolódni a születésük előtti Michael-i karmájukhoz. Ennek aztán egészen konkrét következményei vannak. Mert mi is történt ezáltal a vihar által? Az ember fej-emberre vált! Egyidejűleg azonban ezáltal egészen a fizikai konstitúciójáig hatóan felvette azt a késztetést, hogy a szellemet teljesen tudatosan és szabadon képes legyen felismerni, de nem külső, intellektuális vonatkozásában, hanem úgy, hogy saját gondolataival képes megérteni a szellemi világ tartalmát. Éppen ez az, amire a lelkeket a Michael iskolában előkészítették, hogy ezután az iskolázási folyamat után abba a helyzetbe kerüljenek, hogy a szellemi világot a Földön gondolatilag át tudják hatni az antropozófia által. Ez azt jelenti, hogy gondolataikkal nem csupán a környezetükben lévő természeti világot, hanem a lényiségeket és a szellemi világ folyamatait teljes terjedelmükben képesek megragadni. Ebből jön létre aztán a spirituális elragadtatottság egy új gondolatok által hordozott élet iránt, amely egyidejűleg emlékezik arra is, amit akkoriban a Nap-szférából kiindulva a szellemi világban a Michael iskola kezdetén, mint kozmikus eseményt, átélhettünk.

Az az illető karmájától függ, hogy a szellemtudományi tartalmakat egészséges emberi értelemmel itt a Földön képes megérteni vagy sem. Kézenfekvő, hogy ehhez a különleges karmához, amely az antropozófia megértéséhez vezet, mindenekelőtt az emberek érzékfeletti Michael iskolában való részvételét is hozzá kell számolni. Mivel az antropozófia előkészítésének átélése által ott helyezték a karmikus alapokat az emberbe, hogy aztán ebből eredően a Földön is megérthesse ezeket.

Az elmondottak korunk egy további titkával is kapcsolatban vannak. Az antropozófia szellemi tartalmainak emberi gondolkodással való megértése, ami a „Szellemtudomány körvonalainak” megfelelően a modern beavatás első fokozatának felel meg, csak kezdete annak a belső útnak, amin a mai Michael korszakban az embereknek járniuk kell. A következő fokot, amelyen Michael az embereket vezetni szeretné, Rudolf Steiner a következőképpen írja le: Michael „a gondolatokat felszabadítja a feji régióból, és szabaddá teszi az utat a szívhez: eloldja a lelkesedést a lélekből, hogy az ember képes lelki odaadással élni minden iránt, amit

számára a *gondolatok fénye* megtapasztalhatóvá tesz. Beköszöntött a Michael korszak. A szívek elkezdnek gondolatokkal rendelkezni; a lelkesedés már nem csupán misztikus sötétségként árad, hanem egy gondolatok által hordozott lelki világosságként. Ezt megérteni annyit tesz, mint Michaelt a lelkünkbe fogadni; vagy még pontosabban – a szívünkbe, mivel most [a Michaellel rokon emberek] felismerik, engedniük kell azt, hogy Michael a szívükben lakjék.” (Idézet: „A Michael korszak beköszöntött”, GA 26; kivonat Rudolf Steinertől). Ahogy egykoron az antropozófiai lelkek a hatalmas Nap birodalmának közepén, ebben a kozmikus világszívben Michael érzékfeletti iskolájában együtt éltek, úgy most ennek földi leképződéseként, az eseményeknek fordítva kell megtörténnie. Azoknak az embereknek, akik együtt haladnak Michaellel, a földi birodalomban, az emberszívekben kell berendezniük Michael új lakhelyét. Mivel „Michael a jövőben székhelyét a földi emberek szívében akarja felépíteni”. (GA 240, 1924.08.21).

Az idézett szavakban is, amelyek Michael útját írják le a fejtől a szív gondolkodásig, a lelkesültség új minőségéről van szó, ami nélkül a saját szívében senki sem tud lakhelyet berendezni Michael számára. Ezért beszélt Rudolf Steiner az 1923. december 25-i Alapkövetétel során a „szív-ritmus rendszer” átalakulásáról abban a vonatkozásban, hogy a szívnek, „megismerő szervvé” kell válnia, amivel az ember a világritmusokból, amelyekben Michael él, képesé válik az új megnyilatkozásokat befogadni.

Végezetül, mint ahogy ezt már korábban említettük, még egy további fokozat is van ezen az úton, amelyen meg kell tanulnunk nemcsak Michael-i értelemben gondolkodni a szívvel és a szívet, mint új megismerő szervet használni, hanem ebből az új szívbeli megismerésből kiindulva meg kell tanulnunk itt a Földön működni, kezdeményezőnek lenni az életben, és a felismert szellemből kiindulva teremtően tevékenykedni. Hogy ezt elérhessük, a születésünk előtt keresztülmentünk az antropozófia harmadik égi előkészítő fokozatán, nevezetesen az érzékfeletti kultuszon, ahol az érzékfeletti iskola magas rangú tanítói, az ott lévő emberlekekkel akaratilag kapcsolódtak össze.

Az elmondottakból következik, hogy azon a nagy makrokozmosz úton, amin az emberiség egyszer végigment, ahol az első Hierarchia a kozmosz gondolati szubsztanciáját a Nap birodalmából, a második Hierarchián keresztül, a lemúriai korszakban az emberek végtagrendszerébe áramoltatta, majd az Atlantiszon a szívrendszerbe, és a XV. sz. kezdetén az emberiség fej-rendszerébe, most az embernek a maga mikrokozmosz útján, Michael fényében tudatosan és szabadon, de az ellenkező irányban kell végig haladnia. A fejtől a szívig, és onnan tovább a végtagrendszerbe.

Az antropozófia égi előkészítésének fokozatai ⇒ Ezek fő következménye a Földön

I. Hierarchia (csillagvilág)	1. Kozmikus vihar	A szellemvilágból jövő antropozófiai közlések megértése
II. Hierarchia (Nap-szféra)	2. Michael iskola	A szívvel való gondolkodás, az éteri szív megismerő szervvé válik
III. Hierarchia (Hold-szféra)	3. Michael kultusz	A szellemfelismerésből kiindulva teremtővé, kezdeményezővé válni a Földön

Ha mi itt, újólág emlékezünk arra, hogy ez a leírt makrokozmosz folyamat egyidejűleg az individuális Én emberlénybe történő beleélésének útja is, akkor ezt a mikrokozmosz utat olyként is megélhetjük, mint valamit, ami minket a fejünktől a szívünkön át a végtag-rendszerünkbe, ezáltal Énünk szellemi eredetéig elvezet, mint ahogy ez a 19

iskolai óra menetében le van írva. Mivel az emberi Én igazi lényét csak ott lehet megtalálni, ahol az emberi karma is működik: akarátának mélyén.

A Karácsonyi Ülésnek egy másik fontos következménye volt a tulajdonképpeni Michael Iskola megalapítása a Földön. A Michael iskola reálisan abból a szellemiségből lett elindítva, akit a Karácsonyi Ülés alatt hívtak meg, annak érdekében, hogy innen kiindulva az egész antropozófiai mozgalmat áthassa. Erről Rudolf Steiner a Karácsonyi Ülésre való visszatekintés alkalmával így szólt: „Azzal a „*Szellemmel*”, amely a Karácsonyi Üléshez kapcsolódik, úgy akarunk együttműködni, hogy Karácsonyi Ülésnek ez a működő impulzusa, azok között az antropozófusok között, akik arra törekszenek, hogy az antropozófiai élet feltételeit teljesen felismerjék, sohase maradjon abba; tehát az a *Szellem*, akit megkíséreltünk ott meghívni, hogy ez a *Szellem* a jó akaraton keresztül, az önátadáson keresztül mindig ott legyen, ahol az antropozófusok által megélt tagság és az antropozófia iránti élet mély megértése jelen van.” (GA 260, 1924.02.06). Hogy éppen ez az az új *Szellem*, amely az antropozófiai ezotériát a továbbfejlődéshez vezette, arra Rudolf Steiner a következő szavakkal utalt: „szabadjon azonban megjegyezni, hogy egy egyre inkább az ezotériába belemenő *Szellem* fog áthaladni azon a szellemi életen, melynek az Antropozófiai Társaságon keresztül kell áramlania.” (GA 260, 1924.06.07). Csak ebből az új szellemből lehetett a Michael iskolát, mint az antropozófiai mozgalom ezoterikus középpontját, és az „Antropozófiai Társaság lelkét” itt a Földön megalapítani. (1923.12.28). Ez bizonyítja, hogy a Michael iskola elválaszthatatlanul összekapcsolódott a Karácsonyi Ülés ezoterikus impulzusával, és ennek közvetlen következményeként jelenik meg. Éppen ezért említették már a Karácsonyi Ülés során, és az ott megbeszélte és a tagok által jóváhagyott statútumokba belevették - 5§.

Az új misztériumoknak ezt a szellemiségét Rudolf Steiner egy ideig inkább rejtélyes megjelöléssel illette, mint „ezoterikus vonulat”-ot, amely a Karácsonyi Ülést belülről alakította és áthatotta. Az alapkövetel befejeztével 1923.december 25-én Rudolf Steiner közvetlenül ennek a Szellemlennek a jelenlétére utalt: „és akkor azt a Szellemet, amely a dodekaéder alakú szeretet-kő körül sugárzó gondolati fénnel működik, Önök ki fogják vinni a világba, oda, ahol világítania, és melegítenie kell, az emberiség előrehaladása, és a világ előrehaladása érdekében.” (GA 260). Rudolf Steiner a Karácsonyi Ülés első híradása kapcsán, amelyet a hírlapban közölt, úgy ír erről, „mint az antropozófiai élet alakzatából fakadó szellemiség, vagy érzület...”-ról (GA 260 a, 1924.01.13), amelyet ezt követően az alábbiak szerint ír le: „ez az érzület alkotja oly módon, ahogy ezt a jelen kor jelei megkövetelik, azt az akaratot, hogy az emberi lelki elmélyülésén keresztül a szellem meglátásának útját, és a szellemből fakadó életet megtaláljuk.” Éppen ehhez a kétszeres célhoz szeretné a Szellemtudományi Szabad Főiskola a modern embert elvezetni, nevezetesen a „Szellem meglátásához” az Általános szekcióban, és a „Szellemből fakadó élethez” a különböző szakszekciókban.

Ha az ezoterikus osztály tartalmát ebből a perspektívából szemléljük, akkor megállapítható, annak ellenére, hogy az osztály maga egy hatalmas előrelépést jelent az antropozófiai ezotériában, és egyidejűleg egy teljesen új alapítást is megjelenít, egyidejűleg mélyen gyökerezik az antropozófiai fő áramában. Ezt a következő tények által lehet alátámasztani: Rudolf Steiner 1904-ben kezdte el azoknak a részleteknek a nyilvánosságra hozatalát, amelyekből később 1909-ben könyv formában a „Hogyan jutunk a magasabb világok megismeréséhez” c. mű jelent meg. Ez a mű azzal végződik – és a vége alkotja kétségtelenül a csúcspontot – hogy leírja a szellemi tanuló találkozását a küszöb órével. Ha egy hidat verünk a könyv két utolsó fejezete, és az első osztály között, akkor megállapíthatjuk, hogy az első órát Rudolf Steiner pont ott kezdi, most egy magasabb szinten, ahol a „Hogyan jutunk a magasabb világok megismeréséhez” c. könyv befejeződik: a küszöb órével való találkozásnál.

Így válik az őr a vele való találkozást követően az első osztályfoglalkozásnál a lélek nagy vezetőjévé, aki a szellemi világ mind magasabb területeire vezeti a tanulót. Itt fel lehet ismerni, hogy az egyik miként megy át a másikba, és fel lehet ismerni egy töretlen, következetes továbbfejlődést is. Ezzel mindazokat a kérdéseket, amit az említett könyv minden olvasója, annak befejezésekor fel kell tegyen magában, vagyis mi történik a küszöb őrével való első találkozást követően, és hogyan alakul a szellemi tanuló élete az őrrel való első találkozás után, konkrétan meg lehet válaszolni.

Itt az antropozófia teljesen egyedül áll a legkülönbözőbb szellemi áramlatok sorában. Amilyen mértékig ezt képes vagyok átlátni, úgy a modern ember ennyi alapvető és döntő dolgot a szellemi világ küszöbéről, és a küszöb őréről csak az antropozófiában tapasztal meg. A mai világban gyakorlatilag áttekinthetetlen számú út létezik, amelyek úgy vélik, hogy elvezethetnek a szellemi világba. Vannak régebbiek és újak; keresztényi és keleti utak, egyszerűek és bonyolultak. Ami azonban mindenekelőtt az antropozófiát alapvetően megkülönbözteti a többitől, miközben természetesen más különbségek is léteznek, az az a tény, hogy ez az egyetlen spirituális irányzat, amely ilyen terjedelemben, mélységben és alaposággal tekinti át a küszöb területét, és kutatja a küszöbör tematikáját, hogy ezeket az emberek rendelkezésére bocsássa. Ha az embernek van elég bátorsága, hogy ezt a tényállást végiggondolja, akkor az nem kevesebbet jelent, mint annak felismerését, hogy ma az emberek számára, csak az antropozófiái iskolázási út az, amely teljes tudattal képes a küszöbig és utána a küszöbör mellett a tanulót a szellemi világba bevezetni. A többi szellemi irányzatban ez egyáltalán nem így van, amiből az következik, hogy gyakorlatilag mindegyik a küszöb megkerülésével igyekszik megkeresni a szellemi világba vezető utat.

Ezen a helyen vetődik fel az a súlyos kérdés is, hogy milyen következménnyel jár a számtalan lélek számára, akik ma anélkül, hogy a küszöbről bármiféle tudással is rendelkeznének, megkísérelnek belépni a szellemi világba? Sőt, így még be is jutnak. A küszöb tudatos megtapasztalása nélkül képtelenség megélni, hogy milyen alapvető, mélyreható különbség van az itteni világ és a túlvilág között. Ha az ember nem hajtja végre saját lényének nagy metamorfózisát teljes tudatossággal a küszöbnél, akkor nem lesz képes arra a szellemi világban, hogy a valóságot az illúzióktól és a megtévesztéstől megkülönböztesse, és annál könnyebben válik olyan erők játékszerévé, amelyeknek igaz természetét már nem képes átlátni.

Ma egyedül a küszöb titkának igaz megismerése alapján történhet meg a jogos belépés szellemi világba. Mert csak ezáltal képes az ember magában megtalálni azt az erőt, amivel saját teljes lényének döntő metamorfózisát a küszöbnél elviselje és uralja. Az, hogy ez a metamorfózis a legnagyobb mértékben drámai, sőt megrázó is, erre bizonyíték a „Hogyan jutunk a magasabb világok megismeréséhez” c. könyv utolsó fejezete. Itt még arról is szó van, hogy ezek az élmények olyan jellegűek, hogy gondos előkészítés nélkül az ember egyáltalán nem is képes elviselni azokat. A kisebbik őrrel való találkozás vonatkozásában ez így hangzik: „előkészület nélkül senki sem lenne képes az itt megnevezett lény megpillantását elviselni.” (GA 10, 203.o.). A nagyobb őrrel való találkozásról a „Szellemtudomány körvonalaiiban” a következő áll: „ha valaki helytelen szellemi iskolázás által, előkészületlenül kerülne ez elé az élmény elé, akkor valami olyasmi áradna szét a lelkében, amit csak egy mérhetetlen ijedtség érzéssel, egy határtalan félelemmel lehet összehasonlítani.” (GA 13, 390.o.).

Az elmondottakból belátható az a veszély, amely egy olyan előkészületlen lélekre leselkedik, aki vállalkozik arra a kísérletre, hogy behatol a szellemi világba anélkül, hogy a küszöbnél korábban felébredt volna, és átélte volna a küszöbörrel való találkozást. Ha ez nekik ténylegesen sikerül, akkor ezek az emberek a szellemi világot ezután a földihez teljesen hasonlóan érzékelik és így írják le, noha itt a számukra minden valahogy finomabb, és finom-anyagibb és morálisabb, fénnel telítettebb, annak érdekében, hogy igazi szellemi

világnak tűnjön, de mindvégig rokon marad a fizikai világgal. Ily módon aztán ebből a finomabb materializmusból, amely végső soron díszesebb és okkult lesz, soha nem kerülünk ki. Vagy álomszerű eseményeket él át az ember, amelyek belső autonómiáját és szabad akaratát egyre fokozottabban fenyegetik, és abba a veszélybe sodorják, hogy az úgynevezett nyolcadik szférához, vagyis a gonosz szférájához kötődjék.

A küszöb témájához azonban most valami olyasmi is kapcsolódik, aminek még ennél is nagyobb a jelentősége minden ember számára. Rudolf Steiner kutatásai szerint az emberiség valamikor a XIX. sz. közepén tudattalanul átlépte a szellemi világ küszöbét. Ő ezt még pontosabban is meghatározza: az 1842 és az 1879-es időpontok közé teszi. Ez az a korszak, amelyben Michaelnek bizonyos ahrimani lényekkel kellett harcolnia annak érdekében, hogy mint vezető időszellem elfoglalhassa a helyét az emberiség fejlődésében. Így esik egybe ez a két esemény: a sötétség szellemeivel való harccal Michael megtisztította a küszöbön túli szellemi szférát, azt, amelybe az emberiség tudattalanul belépett. (Ennek a nagy témának itt csak a kereteit tudjuk érinteni.)

Következésképpen az egész emberiség már mintegy 100 éve a küszöbön túl él, és ennek egyáltalán nincs a tudatában, sejtése sincs erről. Ezért korunk legfontosabb szellemi feladata abban áll, hogy úgymond erre a már megtörtént küszöb-átlépésre visszatekintve azt egyre fokozódó mértékben érzékeljük. Ezáltal arról is szó van, hogy felelevenítsük magunkban az erős Michael-i bátorságot annak érdekében, hogy a világ szakadékanak küszöbénél tudatosan találkozzunk az ott álló szigorú Őrrel. Mert abban az esetben, ha az emberek erre a tényre továbbra sem fognak odafigyelni és ez következmények nélkül marad, akkor az emberiségre még számtalan katasztrófa vár majd.

Ezt a helyzetet Rudolf Steiner a következő szavakkal foglalta össze: „a XIX. század 40-es éveiben ezek a dolgok alapjában véve tényleg elvesztek (itt a régi spirituális bölcsesség maradványaira gondol). Ez a hanyatlás a XIX. század végéig tartott, amikor a Michael-i korban a dolgokat ismét meg lehetett találni, a szellemi világhoz való új kapcsolódást Michael hívásának következményeként. Amennyiben az emberek átkeltek e fölött a szakadék fölött, akkor tulajdonképpen átlépték a küszöböt, melynél egy Őr áll. Az emberiség azonban akkor, amikor 1842 és 1879 között elment mellette, nem volt képes megfigyelni őt. Az embereknek azonban a saját üdvük érdekében most vissza kell tekinteniük és oda kell figyelniük az Őrre. Az Őr figyelmen kívül hagyása és az elkövetkezendő évszázadokba való további beleélés a rá való odafigyelés nélkül az emberiség legnyilvánvalóbb szerencsétlenségéhez vezetne.” (GA 233a, 1924.1.12).

Más szavakkal: ha ez a tudomásulvétel a küszöbnél tudatosan és szabadon nem történik meg, akkor a szellemi világból kiindulva, mivel az irántuk való tudatosság nincs jelen, nem a jó szellemi erők, hanem mindenekelőtt a gonoszok fognak becsusszanni az emberek tudatalattijába és ott garázdálkodni fognak. Ezáltal az ember démoni lények prédájává válik. Éppen ma, a XX. század borzalmas tapasztalatait követően, melynek során a gonosz legkülönbözőbb új formációi tűntek fel, olyanok, melyek korábban elképzelhetetlenek voltak, jogosan tehetjük fel magunknak a kérdést, hogy ezzel a leírt helyzettel nem voltunk-e valamennyien már korábban összekapcsolódva. Csak a küszöbnél történő felébredés és az Őrrel való tudatos találkozás képes ezt a fatális helyzetet megváltoztatni és megóvni az emberiséget még nagyobb katasztrófáktól. Ez a második oka annak, hogy az antropozófia korszakos megismerési áttörése a küszöb térségében miért bír döntő jelentőséggel a jelen és a jövő számára.

A küszöb helyes felismerése korunkban még három további okból bír központi jelentőséggel. Az első ok, hogy csak ennek a felismerésnek a birtokában lehet az éteri világban megjelenő Krisztust megélni és megérteni. Mindenekelőtt azért, mert a Krisztus éteri újraeljövele a szellemi világ küszöbénél történik. A második ok az 5. Atlantisz utáni korszak fő feladatához kapcsolódik, amely az emberiség fejlődésében a gonosz és az ellenerők

működésének felismeréséből áll. Ahriman földi inkarnációjának előestéjén ez a tudás rendkívüli jelentőséggel bír és nem választható el a küszöb titkától, mivel csak a küszöbnél lehet az ellenerők igazi szándékait felismerni. Az emberiség fejlődésének ezt a titkát Rudolf Steiner Ita Wegman számára a következő Spruchban foglalta össze:

„Ott, hol a fény
A zöld démonok előtt
Megremeg,
És a fény szülte
Ős világerők
A küzdő embereknek
Hírül adják a rejtélyt,
Mit a démonok
Csak az emberektől csalhatnak ki
És vihetnek
Az Istenekhez,
Talált lélek a lélekre,
Hogy majdan a várakozó Isteneknek
A démon – titkot
Feláldozzák,
S az egyre sötétülő helyeken--
Fény legyen ott
Hol e tett nélkül
Örök sötétség gomolyog.
Ilyen helyek vannak,
De el kell tűnniük.
Tüntessétek őket
Majdan el,
Így szól óvón
Pillantásával Michael”

A harmadik ok abban rejlik, hogy korunk embere csak a küszöb tudatos átlépése által őrizheti meg teljes egészében saját Énjét, csak így ismerheti azt fel a szellemi világban, és csak ekkor képes azt megtartani. Különben a magasabb világokba történő minden felemelkedés a legjobb esetben is mindenféle individuális éntudatot kioltó extázisban (samadhi) végződik. Szellemi tapasztaláshoz jut, azonban önmagát tökéletesen elveszíti. Ez annyit jelent, hogy megszűnne Én-embernek lenni. Ezért csendül fel a 19 iskolai órán keresztül vezető úton az az ősi misztérium szó, mely, ha a küszöb tulajdonképpeni átlépése megtörténik, minden időkből arra szólítja fel az embereket, hogy ragadja meg saját igazi énjét.

E nélkül a küszöbélmény nélkül az ember igazi önmegismerése, amely világmegismeréssé válik, és ezáltal a szellemi világok felismeréséhez vezet, egyáltalán nem lehetséges. A jelen emberének három legfontosabb élménye a küszöbnél a következő:

- az éteri Krisztussal való találkozás,
- a gonosz felismerése,
- az ember önmegismerése, amely elvezet a szellemi világ igazi megismeréséig.

Ha megkíséreljük a Karácsonyi Ülés ezen két ezoterikus fő következményét, legbenső kapcsolatát összefoglalni, akkor ez így fejeződik ki: ha az ember, mint hű Michael-i tanítvány, a karma előadásokban, mindenekelőtt azok csúcspontján, amely az Antropozófia égi előkészítésének három fokozatának közlése, felismeri belső törekvését, akkor megvan a

lehetőség arra, hogy saját Michael-i kozmikus karmáját felismerje. Így az első osztály mantrikus tartalma képezi azt a konkrét utat, amelyen haladva gyakorlatilag ezt a célt meg lehet valósítani. Ami egykor a szellemi világ eseménye volt, az érzékfeletti Michael Iskola, az a mi szabad fáradozásaink következtében folytatást nyert itt a földön, annak érdekében, hogy itt az emberek majdan Michael-i értelemben töltsék be a feladatukat.

A Karácsonyi Ülés harmadik fő következménye a második Goetheanum építése. Rudolf Steinernek ezt a tettet ebben az írásban csak olyan aspektusból akarjuk megvilágítani, ahogy a küszöb titkához kapcsolódik. Az első Goetheanumot, mely az antropozófiát, mint látható imaginációt jelenítette meg, eredetileg úgy tervezték, hogy ne legyen külső alakja. Mint egy szikla, vagy föld alatti templom, úgy kellett volna megépülnie. Csak azért, mivel mégis a felszínen, a tájban kellett megjelennie, azaz olyan okokból, amelyek az eredeti intencióval nem voltak direkt kapcsolatban, kellett kialakítani külső formáját. Az 1922 szilveszter éjszakai égés által az élő antropozófia látható lenyomatainak formái és színei átmentek a szellemi világba, „abba a tág éteri világba, amelyben a szellemi él vagy pontosabban mondva, ahol a világ „szellemmel telített bölcsessége él [Sophia].” (GA 233a, 1924.04.22). Ezáltal egy dolog, amely eredetileg a Földhöz tartozott, a szellemi kozmosz ügyévé vált, pontosabban annak éteri világaiban szellemként élt tovább.

Az 1924. január 13-i előadás alapján elmondható, hogy maga Michael volt az, aki az embereknek ezt a szabad tettet, ezt az építményt a szellemi világba befogadta. S ezért ez az épület Michael birodalmában kozmikus tetté változott. Miután a Goetheanum építményének szellemiségét itt a Földön a karácsonyi ülés során a szellemi világ befogadta, ez mint „a Goetheanum jó szelleme” (GA 260) az emberek számára továbbra is mint az új „ezoterikus vonal” tudott működni. Ebből a szellemből alakította ki Rudolf Steiner aztán a Karácsonyi Ülés teljes ezoterikus tartalmát, és már 1923. december 31-i előadásában bejelentette a teljes Goetheanum újjáépítését és ennek az építési elvéről is hírt adott. A Karácsonyi Ülés utolsó napján Rudolf Steiner még a következőt fűzte hozzá: „azonban Kedves Barátaim, ami itt történik, azt tudom, hogy meg szabad mondanom, mivel a szellemhez való teljes felelősséggel történő feltekintés kapcsán ki lett mondva, hogy itt arról a szellemről van szó, amelynek itt kell lennie, itt is van, és itt is lesz és ez a Goetheanum Szelleme” („A tagok köréből”).

Rudolf Steiner már az ezt követő hónapban gyurmából megformázta a második Goetheanum modelljét, de ennek teljesen más formai elvet adott, mint az első épületnek. Az elsőben minden a belső térből kiindulva lett kialakítva, úgy ahogy az emberi lélek a kozmosz titkait a saját lényével összhangban megéli. A második építménynél ezzel szemben a formaalkotó erők teljes mértékben kívülről, a távoli kozmoszból jöttek, mondhatnánk azt is, hogy magából Michael birodalmából, ahol most a Goetheanum szelleme található. A Karácsonyi Ülés során innen fogadta ezeket az erőket Rudolf Steiner, „a Goetheanum az égés által kikerült, és nekünk most a Goetheanum impulzusával, a kozmoszból kell átítatódunk.” (GA 233a, 1924.04.22). Másképpen szólva: a kozmoszból működő Goetheanum Szellem által teremtődött meg a második építmény. Formájában a Karácsonyi Ülés impulzusa lett közvetlenül, művészi módon megjelenítve. Ezért mondta azt Rudolf Steiner már a Karácsonyi Ülés során, hogy a beton épület formái „a művészi szemlélet számára *valami újat* kell, hogy nyújtsanak”; és ezt összehasonlítva a „régii Goetheanumi formákkal (az új) betonformáknak *teljesen másoknak kell lenniük.*” (GA 260, 1923.12.31).

Ez az egész egy hatalmas metamorfózist jelenít meg, ami a lélek belső élményeiből kiindulva a modern beavatás útján egy művészi alkotássá alakult emberi tettként (az első Goetheanum), az éteri kozmosz távlatába került ki, hogy Michael birodalmából, a kozmikus bölcsességgel áthatva, mint tisztán szellemi impulzus ismét visszatérjen, azért, hogy Rudolf Steiner ebből az impulzusból az első rendíthetetlenül álló „Michael-vár” helyére a második építményt megformázhassa. Ami korábban belső tér volt, az most az éteri világegyetemből kívülről ható kozmikus erőként jelenik meg, mely egészen az anyagig, annak látható formát

adva, hat. Ennek a belsőből a külsőbe való átmenetnek a változásánál, amely az első Goetheanum átmenetét jelenti a másodikba, találjuk meg az emberi lélek központi élményét a küszöbnél. Az, ami korábban a belső élet tartalmát jelentette, az a küszöbnél objektíven úgy tükröződik vissza, mint a szellemvilágból közeledő új valóság. Az emberi léleknek a szellemi világról való alapvető tapasztalatát Rudolf Steiner az első Goetheanum formáinak a metamorfózisaként jelenítette meg a második Goetheanumban. Vagy másképpen: egy olyan metamorfózisként jelenítette meg, ahogy az első Goetheanum formái a másodikba átalakulnak. A második építmény formáit ilyen értelemben kell, a modern ember láthatóvá váló küszöb élményeként, ismételten belsőssé tenni és meditatív módon átélni.

Röviden érinteni kívánok egy további titkot, amely a második Goetheanum formáinak a karma előadásokkal való összefüggéséből adódik. Emlékezzünk csak a következőkben arra, hogy Rudolf Steiner nemcsak az első Goetheanum művészi megformálásában, hanem mindenekelőtt a második Goetheanum esetén egészen új, „karmalátást” ébresztő [plasztikus architektikus] formákat alkotott, (GA 236, 1924.04.24.), melynek a létrejöttét az 1924. évi karma előadások kísérték. Így a karma területén is megtalálhatjuk az új kapcsolódást ahhoz, ami a kezdetektől fogva alapvető princípium volt a rózsakeresztes iskolákban: a tisztánlátáshoz és a beavatáshoz. „Az a különös feladat, hogy egyensúlyt teremtsenek a tisztánlátás elve és a beavatás között, az emberiség vezető hatalmai számára az újabb korban jelent meg. A szellemi iskolák vezetőinek szükségszerűen szem előtt kellett tartaniuk az új idők kezdetén a fent említetteket. Az az ezoterikus szellemi irányzat, amely a jelen korban lép fel [ez azt jelenti, hogy az a rózsakeresztes irányzat, amely a Michael impulzushoz igazodik], annak a tisztánlátás és a beavatás elve között most helyes kapcsolatot kell kialakítania”. (GA 15. II. fejezet).

El lehet mondani: hogyha a második Goetheanum építésének formái a karma meglátásához kellett, hogy vezessenek, (tisztánlátási elv), úgy a karma előadásoknak az volt a feladata, hogy az embereket az ehhez szükséges felismeréshez vezessék (beavatási elv). Ezt a két elvet aztán a Szellemtudományi Szabad Főiskola első osztályában egy további, még magasabb szintézishez vezették, és azt a lehetőséget alakították ki, hogy az Antropozófiái Társaság karmájához tudatosan, Michael-i értelemben, mint egy új karma-közösséghez lehessen eljutni. Ez annyit tesz, hogy *az énlény igaz megismeréséből kiindulva tevékenykedni*. Az akkoriban még felépítendő Michael-i várban azoknak az embereknek, akik erre hivatottak, fel kellett ismerniük a saját születés előtti Michael-i karmájukat, azért, hogy az első osztályban a modern beavatás útján az korszellem szellemi munkatársai lehessenek.

Térjünk vissza a kezdetben feltett kérdésekhez: kitől származik tulajdonképpen az a harmadik hívás, amely az egész Karácsonyi Ülésen átvonul? Ki az a lény, aki Michael megbízatásából a szellemi világokból Rudolf Steineren keresztül mindannyiunk számára eljuttatja ezt a hívást? Azért, hogy ezt a kérdést megválaszolhassuk, tekintsünk ismételten az antropozófiái iskolázásnak mindkét oszlopára, amelyek a legerősebben kapcsolódnak a küszöb lényéhez: „A hogyan jutunk a magasabb világok megismeréséhez?” c. könyvre, és a „Szellemtudomány körvonalai”-ra, melynek megfelelő részei is ehhez tartoznak, ill. az első osztály lényére. Egy ilyen vizsgálódásból az alábbiak következnek: e között a két oszlop között, mint egy szellemi híd, egy különleges kötőelem is létezik, és ez a Karácsonyi Ülés utolsó előadása, amit 1924 Újév estéjén tartott Rudolf Steiner. Ebben világos és egyértelmű választ ad a feltett kérdésre. Éppen ezért sok múlik azon, hogy készek vagyunk-e arra, hogy ezt a választ kellően komolyan vegyük, és az elégséges bátorságot is felbresszük magunkban ahhoz, hogy a Rudolf Steiner által közölteket, annak legvégső konzekvenciáig, átgondoljuk. Ekkor ugyanis, számunkra, antropozófusok számára, ez az összefüggés a maga felmérhetetlen távlataiban feltárul. Ez azonban egyáltalán nem elméleti dolog, hanem az antropozófiái mozgalom egész jövőjét közvetlenül érintő kérdés itt a Földön.

Ebben az előadásban mindenekelőtt az Örrel való találkozásról van szó, valamint arról a nagy felelősségről, ami az emberiség jelenlegi helyzetét illeti a küszöbnél. Ebben a vonatkozásban említésre méltó, hogy Rudolf Steiner összes műveiben alig van még egy olyan előadás (az oroszoknak tartott beszéd kivételével), ahol a felelősség szót olyan gyakran kimondaná, mint itt. Ezért adta Marie Steiner ennek az előadásnak, a következő címet, amikor a nyilvánosságra hozták: „A szellemi világba való helyes bejutás, és a ránk ruházott felelősség”. (GA 260).

Először ebben az előadásban azt mondja el, amit a beavatott a szellemi világ küszöbénél korunkban az emberiség legdrámább helyzeteként él meg. Minden olyan emberi lélek, aki a mai nevelés és életmód alapján formálódott és ebből következően a jelenlegi civilizáció materiális értelmében telített gondolataival és érzéseivel van tele, ők minden éjjel közvetlenül elalvás után megjelennek a küszöb szigorú Őrének színe előtt. Ő azonban nem engedi be őket a szellemi világba, mivel a jelenlegi modern civilizáció materialista jellegét nem tudja elfogadni. Ha ezek a lelkek a küszöböt mégis képesek lennének átlépni, akkor ez őket olyan mértékben paralizálná, hogy ezt követően a felébredéskor fokozatosan elveszítenék azt a képességüket, hogy itt a Földön egyáltalán gondolkodni tudjanak. Ezért a saját érdekükben tagadja meg számukra minden éjszaka a szellemi világba való belépést a küszöb Őre.

A helyzetnek egy további tragédiája abban rejlik, hogy a küszöb Őre ezeknek az emberlekeknek a szellemi világba való belépést legalábbis az alvás ideje alatt megtagadhatja, aminek a következtében az érintettektől, a jelzett veszély bizonyos időre elhárul. A haláluk után azonban ezeket a lelkeket nem tarthatja vég nélkül a Föld körzetében. Valamikor meg kell engednie azt, hogy a magasabb szférákba bejussanak, különben a következő inkarnációjukat nem tudnák helyesen előkészíteni. A belső paralizáció következtében azonban, amely ekkor bekövetkezik, úgy jelennek meg a következő földi életükben, hogy egyre kevésbé lesznek képesek arra, hogy a Földön gondolkodjanak. Az ilyen lelkek aztán mindenekelőtt az érzéseiket, az ösztöneiket, a vágyaikat és az emócióikat követik, amit egyre növekvő mértékben lehet ma a Földön megfigyelni és amit ez elfed, az az, hogy a leírt helyzet az ő további perspektívájukat illetően egyre aktuálisabb marad.

Ezen a helyen mindenekelőtt komolyan meg kell kérdezni: mit jelent tulajdonképpen az, hogy az emberiség ezen az úton a gondolkodást el fogja felejtani? Leszokik róla? Nem lesz rá képes? Rudolf Steiner különböző szellemi kutatásaiból tudjuk, hogy az ember önálló gondolkodásának eredete abban a tényben rejlik, hogy a Golgotai Misztériumot követően Michael kozmikus intelligenciája elhagyta a magas Napszférát és az elkövetkezendő évszázadokban belesüllyedt az emberi lélekbe. Ezt követően azonban a Földön, a tudati lélek korszakának kezdetén, ez Ahriman és Michael között egyre inkább eldöntendő legfontosabb sorskérdéssé vált. Ki lesz a kettő közül az, aki végezetül hatalmába keríti az intelligenciát. Mivel a IX. századot követően az emberek birodalmában Michaelnek többé már nem volt közvetlen hozzáférése az általa lebecsült intelligenciához, ezért most arra vár, hogy az ember saját szabadságából kiindulva ezt visszaadja neki. Azaz megteremtse azokat a feltételeket, amelyek között Michael újra egyesülni tud ezzel. Az emberi szíveknek Michael segítőivé kell válniuk abban, hogy az égből a Földre lehullott intelligenciát megszerezhesse. (GA 260, 1924.07.20). Ez azért szükséges, mert csak ezen az úton képes az ember ma szabadon és tudatosan bejutni a szellemi világba.

Ahriman számára ebben az így létrejött szituációban az az egyedülálló esély adatott meg, hogy megpróbálhatja a Michaeltől elválasztott intelligenciát véglegesen a saját hatalmi szférájába átvezetni, hogy ezáltal az egész földi fejlődést arra a földi pályára lökje, amely egyedül csak számára és céljai számára megfelelő. Ha ez megtörténne, és az emberek felhagynának a gondolkodással, akkor az így paragon hagyott intelligenciát „szabad akaratból” átengednék Ahrimannak és ezáltal a további földfejlődés során az ő hatalmát

biztosítanak. Hogy ez ne történjen meg, ezért van a földön a Michael Iskola, mely lényéből adódóan arra van hivatva, hogy azzal az impulzussal szemben hasson, ami az emberi evolúció során a föld alatti Ahriman-i iskolából ma felemelkedik. Az Ahriman-i veszély korunkban rendkívül nagy, és az emberi gondolkodás különösen erősen ki van téve annak a veszélynek, hogy az emberek egyre növekvő mértékben veszítik el azt a képességüket, hogy a szellemet a gondolkodásukba még képesek legyenek megragadni. Erre esetleg valaki azt az ellenvetést tehetné, hogy Rudolf Steiner kb. 80 évvel ezelőtt az akkori megfigyelések alapján beszélt a küszöbről, és ma ez teljesen más lehet. De hogyan is van ez valójában a mi korunkban? Szeretném azt a tézist felállítani, hogy a helyzet ezenközben talán sokkal egyértelműbbé vált, a sok új spirituális áramlat hatására, amelyek azóta elterjedtek, feltehetően a materializmust egyre növekvő mértékben túlhaladjuk majd. A valóságban azonban a materializmus, mint korunk legnagyobb rossza, vagy gonoszsága nem tűnt el, hanem csak folyamatosan metamorfózison megy keresztül, ami sokkal erősebbé és alattomosabbá teszi. A régi, un. XIX. századi teoretikus materializmus bizonyos vonatkozásban még a legártatlanabb volt, mivel az emberi lény mélyebb rétegeit talán egyáltalán nem is érintette, többnyire absztrakt, tisztán intellektuális ideológia, egyfajta agyszülemény maradt.

Ezen a helyen talán még emlékszünk arra, hogy Rudolf Steiner éppen a teoretikus materializmus vonatkozásában „Az Életutam” c. könyvében két un. ismeretlen ismerős példáját hozta, két lélekét, akiket a halál utáni létben, miután ők a földi életüket teljes mértékben az akkori tudományos materializmussal töltötték be, ő követni tudott. A szellemi megfigyelések alapján az jelent meg, hogy ezt a teoretikus materializmusukat a halál után viszonylag gyorsan túlhaladták. (GA 28, XX. fejezet). Ebben a vonatkozásban a teoretikus materializmus még meglehetősen ártatlan volt.

Ezt követően a XX. században, különösen a II. világháborút követően a materializmus megszűnt elsődleges ideológiaként létezni és egyre növekvő mértékben számtalan ember új életformájává vált a nyugati kultúra területein. Kialakult az un. fogyasztói társadalom, melynek élenjáró képviselői vasárnap még talán eljárnak a templomba, napközben azonban már teljesen materialista módon éltek. Ez szellemileg nézve még rosszabb, mint az időközben széles körben elterjedt teoretikus materializmus. Ennél az un. életviteli materializmusnál, a fejében mindenki a legszebb ideálokat hordozhatja, miközben a valóságban úgy él, mintha a materializmus lenne az egyetlen igazság. Ebben a vonatkozásban Rudolf Steinernek egy elborzasztó aforizmája hangzott el, amelyben azt fejezte ki, hogy miközben a materializmus a lényét tekintve természetszerűen hamis, ennek ellenére az emberiség fejlődésében fennáll az a reális veszély, hogy egy napon, mint életvalóság valóssá válhat.

Van azonban egy további, harmadik fokozat is. Ez a XX. sz. végén kezdődött, és természetesen a XXI. században és ezen túlmenően is folytatódik. Ez abban áll, hogy maga a materializmus okkult jellegzetességeket vesz fel, és külső megjelenésében és fellépésében egyre jobban és jobban álcázva lesz. Ma, mivel az emberiség semmit sem tud a küszöb átlépéséről, egyre jobban behatol a szellemi világba, így az erről való képzetek és képzeletek egyre inkább materialistábbá válnak. Ennek következtében a szellemi világot mind gyakrabban mutatják be úgy, mintha az tulajdonképpen semmi alapvető dologban nem különbözne az érzéki fizikai világtól, és ennek csak egy finomabb, áttetszőbb kópiája lenne. Ez az elmélete sok New-Age áramlatnak, amelyek, bár az elmúlt évszázadban keletkeztek, mégis összehasonlíthatatlanabban nagyobb hatalommal és szélesebb elterjedtséggel rendelkeznek az emberek között, mint korábban.

Más helyeken már részletesebben leírtam, hogy az ilyen okkult irányzatok úgy tekintenek a szellemi világra, hogy abban okkult atomok, okkult elektromosság, és mindenféle lehetséges erő, energia és energiamező, valamint a fizikai, érzéki világ más egyéb ilyen tulajdonsága megtalálható. Azt, amit a XX. században, mint új okkult tant, még csak pár kiválasztott „guru” képviselt, az a XXI. században már „szellemi” tapasztalattá válik, egyre

nagyobb számú „szellemi” ember számára. Mivel ezek az emberek, a saját őszinte és a szellemi világ felé vezető törekvésük során, semmit sem tapasztalnak meg a küszöbön, ezért ezeket a törekvéseket Ahriman a fizikai világ minőségeivel fogja kitölteni. A leírt tendenciáról nemcsak a New-Age mozgalmakban lehet még többet megfigyelni, hanem egyre növekvő mértékben találunk példákat a meglévő vallások elképzelései között is. Vagy szégyenlősen elhanyagolják azt, hogy egyáltalán angyalokról beszéljenek, vagy úgy „beszélnek” róluk, mintha teljes mértékben olyan angyali lényekről lenne szó, akikkel, mint egy jóbaráttal lehet találkozni. A küszöbről való alapos tudás nélkül egyáltalán nem is sejtheti valaki, milyen hatalmas metamorfózisnak kell az emberben és az emberrel megtörténnie, ha a földi tudattól egy reális lépést akar tenni afelé, hogy a legcsekélyebb sejtése is legyen az angyali tudatról, hogy megértse milyen is a valóságban egy angyali tudat, továbbá miként épül fel egy angyal maga. Még sok példát lehetne az új vallási és okkult irodalomból felsorakoztatni, ami azonban ennek a műnek a kereteit meghaladná. Egy valami azonban szilárd tény: az ember nem úgy beszél az angyalokkal, mint ahogy egy „ötórai teán” egyszerűen a társával beszélget. Ez ténylegesen így nem megy. De meglehetősen könnyedén sikerül ez az ellenőrök különböző képviselőinek, amelyek a mit sem sejtő „tisztánlátó szemek” előtt minden nehézség nélkül mindenféle fénylény alakját fel tudják magukra öltetni.

Ezután Rudolf Steiner az 1924. január 1-i előadásában, miután az emberiségnek ezt a drámai helyzetét a küszöbnél jellemezte, arról beszél, hogyha ezt felszínesen fognák fel, akkor az antropozófusok akár gőgösökké is válhatnak. Ha azonban megtanuljuk helyesen megérteni ezt, akkor éppen ellenkezőleg, oda juttatja el őket, hogy mint antropozófusok tulajdonképpen szégyellhetik magukat. Azt, amit Rudolf Steiner az előadás további részében mond, a Karácsonyi Ülés egészének összefüggésében kell felfogni, ahol az emberek kilenc napon keresztül hallották az Alapkő meditáció szövegét, ami minden reggel az „Emberlélek”-hez szóló hármasszori hívással kezdődött. Rudolf Steiner az előadás végén és így az egész Karácsonyi Ülés végén erről úgy beszél, hogy miután a többi Emberlélek a küszöbör szigorú válaszát meghallotta a küszöbnél: „A saját gyógyulásod érdekében nem léphetsz át a küszöbön. Nem léphetsz át a küszöbön. Nem nyerhetsz bebocsátást a szellemi világba! Vissza kell fordulnod!” (GA 260). Mivel különben lelkiileg „paralizálódasz”. Az antropozófus lelkek teljesen mást vesznek ki ebből. Rendkívül nagy jelentőséggel bír, hogy ezeket a szavakat, amelyekkel tulajdonképpen hozzánk, antropozófusokhoz szól a küszöb Öre, olyan komolyan vegyük, amennyire csak ez lehetséges.

Itt két rövid mondatról van szó, amelyeket Rudolf Steiner direkt közlésként, mint a Küszöbör közvetlen üzenetét adta tovább, és ez az, amit az antropozófiai lelkeknek minden nap elmond az Őr, amikor álmukban megjelennek a szellemi világ küszöbénél. Ebből fakad az a döntő kérdés, hogy meghalljuk-e az Őr szavait, annak érdekében, hogy utána ezeket konkrét tettekké váltsuk, vagy át akarjuk azokat aludni, mint ahogy ez a kortársainknál „számtalan esetben” állandóan megtörténik. Ez tulajdonképpen az Őrzőnek két olyan kijelentése, melyeket egymást követően közölt Rudolf Steiner. Elsőként azt mondja az Őr: „Hogy felfogd a szellemvilágból elhangzó szavakat, hogy kiállj mellette és fejlődj, ahhoz bátorságra van szükséged, mert elkezdtél felébredni! A bátorság ébren tart!”.

Itt még egyszer meg kell jelenítenünk az egész helyzetet. Egy hatalmas hívás vonul át az egész Karácsonyi Ülésen, mely mindennap megismétlődik. Most azonban az Ülés befejezésekor egy válasz is adatik arra a kérdésre, hogy ki is az, aki az embereket ez alatt a 9 nap alatt felszólítja. A válasz így hangzik: ez maga az Őrző, a küszöb területéről. Ebből kiindulva az antropozófusoktól semmiféle újabb felismerést nem követelnek meg, hanem csak nagy bátorságot. Itt Rudolf Steiner egy olyan szót használ, amit egyébként nem gyakran alkalmaz, „kiállni valami mellett”. Valami mellett kiállni, azt jelenti: úgy viszonyulni ehhez a hanghoz, amely az egész Karácsonyi Ülés során hatalmasan zengett, mint egy szellemvilágból

származó híváshoz, melyet személyesen magunkra veszünk, és az életben határozottan kiállunk érte. Ez valóban bátorságot követel.

Ha ezt a bátorságot tényleg megtalálja valaki magában, akkor ezzel azt bizonyítja, hogy a Karácsonyi Ülés ezoterikus impulzusa egyidejűleg egy hatalmas hívás is, amelyet az Őr a küszöb területéről küld felénk. Ha továbbra is azt a készséget mutatja valaki, hogy bátran kiáll amellest, amit a hang mond, akkor fokozatosan elkezd saját maga is a felébredni küszöbnél. „Mivel elkezdte felébredni!”

Az is feltűnő, hogy a fent megnevezett három fokozat, amelyeket Rudolf Steiner az első ritmus bevezetésénél (1923.12.26.) írt le, megfelel az utolsó előadás tartalmának, melyben maga az Őrző kerül szóba. Itt is egy magasabb szintű felelősséggel állunk szemben, a szellemi világból felfogott hang iránt, azzal az akarattal, hogy ezt a hangot kövessük, annak érdekében, hogy áthasson minket és ez annyit tesz, hogy kompromisszum nélkül kiálljunk emellé a hang mellé, vagyis bátran vállaljuk azt, és cselekvőleg mellé állunk. Ezáltal a Karácsonyi Üléshez viszonyuló rendíthetetlen hűség kimondatott.

Rudolf Steiner szellemi kutatásai szerint ma a jelenkor számtalan lelke mélyalvásban van a szellemvilág küszöbénél. Az antropozófusok, mivel ők felfogták a Küszöbör felzengő hangját és ha megvan a bátorságuk, hogy kiálljanak a hang mellé, ezáltal egy egyedülálló esélyre tesznek szert, arra, hogy felébredjenek a küszöbnél. Ha ez megtörténik, akkor magától a Küszöb Őrétől hallhatják a második óvást, ismételten közvetlen beszéd által, Rudolf Steiner közvetítésével: „Önöknek már csak a próbát kell kiállniuk, a hitvallás bátorságának a próbáját, amit Önök a lelkük és a szívük hajlama által hangként jól megérthettek.” Ez azt jelenti, hogy valaki saját magában szíve készletéseként foghatja fel ezt a hangot, és tudatosan fejlesztheti. A szív az a hely, ahova az ember az Általános Antropozófiai Társaság szellemi alapkövét beültetheti. Nem szükséges, hogy ezeket a dolgokat az ember különállóként kezelje, a Karácsonyi Ülés együttes összefüggéséből kiindulva kell megértenie azokat.

Azok az antropozófusok, akik a Karácsonyi Ülés során az Alapkőhöz egy benső kapcsolatot kerestek és ezt megtalálták, ez közvetlenül egyfajta szív felismerés, mivel ez a szeretet Alapkőve, általa egyfajta tisztánhallásra tesznek szert az Őrző hívása iránt, amit az Alapkő meditáció fejleszt ki, mivel ezt az Alapkő mantrikus szóformációi pontosan leírják, és egyidejűleg ez az emberszívek számára egy védőburkot is kölcsönöz.

Az Őr második mondatának lényege abban áll, hogy azokat az antropozófusokat, akik szabad akaratból kiállnak a szellemi világból származó hang mellett, azokat még meg kell próbálni. Miben kell kiállni a próbát? Maga az Őrző válaszol erre: meg kell próbálni a hitvallások bátorságát abban a vonatkozásban, amit hangként a szívetek hajlamaként jól befogadtatok. Itt három motívum van mintegy egymásba fonódva: az a lehetőség, hogy felfogjuk ezt a hangot - erre a Karácsonyi Ülés teljes ezoterikus tartalma rendelkezésünkre áll, és mint válasz erre, a bátorságunkat kell megmutatnunk. Hogy kiállunk mellette, azaz, a saját életünkben ennek a hangnak a képviselőivé leszünk. És ha tényleg felmutatjuk ezt a bátorságot, akkor megkapjuk a lehetőséget, hogy a küszöb régiójában fokozatosan felébredjünk. Ezáltal az emberiség megbízásából, őket képviselve megtehetjük azt, amit ők jelenleg még nem képesek megvalósítani: szellemi visszapillantással érzékelhetjük, hogy az érzékfeletti világ küszöbét már régen átléptük. A küszöbnél azonban a szigorú és intő Őrző áll, mert neki ma olyan emberekre van szüksége, akik meg akarják hallani a hívását. Szükség van azokra, akik fel tudják mutatni azt a bátorságot, hogy emellé a hívás mellé odaálljanak, és ily módon arra a döntésre jussanak, hogy a küszöb területén felébrednek. Rudolf Steiner az Őrző szavait itt különösen finoman formázza meg: „Mivel Te elkezdte felébredni”, ez annyit jelent: most meghoztad azt a döntést, hogy a fejlődésedet abba az irányba tereld, ahol az ember egyre éberebb lehet a küszöbnél, mivel ebben rejlik a jelenlegi emberiség legégetőbb, legszükségesebb feladata.

A leírt folyamat azonban mégiscsak az első lépés a küszöbnél történő teljes felébredés irányába. Ez elsődlegesen csupán az akarat kifejeződése, hogy ezen az úton akarunk haladni, vagy egyfajta ígérvény az Őrzőnek, hogy a hívását ténylegesen követjük. Ennek az elhatározásnak a tulajdonképpeni kivitelezését és ezáltal a küszöbnél való végleges felébredést a Karácsonyi Ülésből kiinduló új ezoterikus vonulatnak kell követnie, és ezt végre kell hajtani. Ha valaki ezen az úton tovább szeretne haladni, és ebben áll az Őrző hívásához való tulajdonképpeni csatlakozás, akkor ezt az illetőt közvetlenül elvezeti az első osztályba, ahol már az első óra alkalmával a küszöbnél való helyzettel kezdenek el dolgozni. Ez az út, amely a 19 órán keresztül tart, egy olyan mantrikusan kialakított lehetőséget ad a számunkra, hogy a szellemi világ küszöbénél teljesen éberek legyünk. Így elmondhatjuk, hogy a Karácsonyi Ülés záró előadásánál, melyben az Alapkömedtáció először hangzott el az egymást követő részeivel, úgy, ahogy nekünk attól kezdve a meditatív életünkben fel szabadott azt vennünk. Így nemcsak a „Hogyan jutunk a magasabb világok megismeréséhez” c. könyv létezik számunkra átmenetként az első osztályhoz, hanem ennek az előadásnak a tartalma is megmutatja számunkra, hol kell keresni önmagunkban azt a tulajdonképpeni impulzust, hogy tagjai legyünk az első osztálynak. Ennek az okai abban rejlenek, ami ebben az előadásban elhangzott.

Mint ahogy már korábban említettük, számtalan emberi lélek jut el minden éjszaka a szellemi világ küszöbéhez és hallja ott az Őrző szigorú, visszautasító szavait. E sok lélek között antropozófus lelkek is vannak - bár még mindig túl kevesen -, akik a karma kegyelméből azáltal, hogy Rudolf Steiner szavai szerint „az életükben megtalálták az antropozófiát” a küszöbnél fokozatosan megkezdhetik a felébredésüket. A felébredéshez való döntés össze van kapcsolva a Karácsonyi Ülés ezoterikus magjával. Még hozzá azzal a pillanattal, amikor az Őrző szavát meghallottuk, és felszínre hoztuk magunkból a bátorságot, hogy rendíthetetlenül kiálljunk emellé a hang mellé. Az itt elmondott dolgok csak kiindulópontok egy hosszabb úthoz. Az első lépés azonban korunkban döntő jelentőséggel bír, amikor az ember a szigorú Őrző komoly képmása előtt meghozza azt az elhatározást, amely az összes további lépését bevezeti, és meghatározza.

Az elmondottakon túlmenően a Karácsonyi Ülés ezoterikus impulzusának további jelentősége is van, mégpedig az ezoterikus vonulatból kiindulva, mely Rudolf Steiner szavai szerint ettől kezdve az egész antropozófiai mozgalmat át kell, hogy hassa. Mivel ez kapcsol össze minket közvetlenül a küszöb Őrével és ezáltal az emberiség jelenbeli és közeljövöbeni feladatával. A küszöbnél történő teljes felébredéshez vezető út ebből következően az első osztályban van, a 19 óra szellemi organizmusában, amelynek a mantráit Rudolf Steiner közvetlenül az Őrzőtől, mint szellemi Michael szolgáltótól fogadhatta, akit ő a Michael-i erő szolgáltójaként jelöl meg, annak érdekében, hogy az erre jogosult Michael iskolai tagok számára ezt továbbadja.

Ennek az útnak a kiindulópontja, ahogy azt már korábban elmondtuk, a Karácsonyi Ülésnél van. Ennek az ezotériájában találjuk meg azon elhatározásunk szellemi gyökereit is, hogy az első osztály tagjaivá váljunk. Mert a Karácsonyi Ülés ezoterikus impulzusa az, ami megengedi számunkra, hogy az Őrző hangját egyáltalán meghalljuk. Ha az ember antropozófusok között időzik és azt hallja, hogy ők nem érzékelik reggel ezt a hangot és nem tudnak erre visszaemlékezni, ez csak annak a következménye, hogy a Karácsonyi Ülés igazi impulzusát még nem kellő erővel és intenzitással befogadták be, és nem teljesen értették meg. Mivel minden éjjel, ha megjelenünk a küszöbnél, akkor antropozófusként ténylegesen halljuk az Őrző szavait, mely kapcsolódik a bátorsághoz, és a kiállásunkhoz és annak megvallásához, hogy a szellemi világból hangzó szó mellé kiállunk. Amikor a nappali tudatunkhoz visszatérünk, akkor szabadon dönthetünk arról, hogy az Őrző ezen hívását követni akarjuk-e, vagy sem. Ekkor ez az elhatározás elválaszthatatlanul hozzákapcsolódik Karácsonyi Üléshez

és meghatározza a vele való viszonyunkat; ez annyit tesz Rudolf Steiner szavaival élve, hogy az antropozófiai életünkben ez majd „mindent jelent, vagy semmit”. (GA 260 a, 1924.02.06).

Ebben az értelemben az az elhatározás, hogy az első osztály tagjai leszünk, abszolút reális. Ennek kiindulópontja az ébredő emlékezés arra, amit antropozófusként a szellemi világ Küszöböre előtt állva a küszöbnél álmunkban megélünk. Ez az elhatározás egyidejűleg elválaszthatatlanul összekapcsolódik azzal a felébredt felelősségérzéssel, ami a küszöbhez kötözött jelenlegi emberiség tragikus helyzetével kapcsolatos és amit Rudolf Steiner a Karácsonyi Ülés utolsó előadásában írt le. Így mondhatjuk azt, hogy a Karácsonyi Ülés ezen hívása az Őrzőtől hangzik el és ha életre hívjuk magunkban azt a bátorságot, hogy kövessük ezt a hívást, akkor ez ennek következményeként a Michael- iskola első osztályába vezet el minket, ahol Michael megbízásából az Őrző lesz a vezetőnk a szellemi világban. Ugyanúgy, ahogy az osztályórák során Michael a Küszöb Őrén keresztül szól hozzánk, úgy, ugyancsak Michael megbízásából általa hangzik el a Karácsonyi Ülés során a hívás is felénk.

Mint ahogy időközben láttuk, az antropozófusokhoz ezen a helyen elhangzik az Őrző második szózata: "Még próbán kell átesnetek". Különböző gondolatokat lehet gyártani arról, hogy "próba" alatt itt mit is kell érteni. Ennek ellenére kézenfekvő, hogy ebben az esetben mindenekelőtt arról van szó, hogy milyen belső kapcsolódás van az egyszer már megértett szellemi impulzussal, hogy létezik-e egyfajta szellemi hűség a szabadon elért kiállás iránt, mely a szellemi világból hallott szó elfogadása miatt jön létre. Ezért mondta azt Rudolf Steiner, amikor 1924 szeptemberében a Klasse tagokat felvette, és személyesen szólt minden jelölthöz, egyenesen a szemükbe nézve: „Hú akar maradni a Michael iskolához [I.osztály]? Akkor adja a kezét.”

A próba lényét azonban sokkal konkrétabban is felfoghatjuk, és ezáltal le is lehet írni, hogy mit is jelent megpróbáltatni? Mivel a főiskola tartalma közvetlenül az érzékfeletti Michael iskolából származik, itt adták át a résztvevő lelkeknek ezeket a dolgokat első alkalommal. A Szellemtudományi Szabad Főiskola első osztályából azonban most a Földön másodszor adják át az embereknek. Természetesen, az egész antropozófia is ebből a kozmikus forrásból jön létre, amelynek kapcsán egyszer Rudolf Steiner azt tudta mondani, hogy az összes tudomány „spirituális felismerés”, mint ahogy azt megalapította, és továbbfejlesztette „Michael adománya”. (GA 152, 1913.05.02).

* * *

Az általános antropozófia, és a főiskola tartalma között azonban döntő különbség van. Egyszer Rudolf Steiner előadásában, amit nem a főiskola tagjainak tartott, a Michael iskola lényéről oktatta őket, a következőket mondta: általánosságban ennek úgy kell lennie, hogy az ember a szellemi világot először ideák formájában ismeri meg. Ily módon ápolják az antropozófiát az Általános Antropozófiai Társaságban. Vannak azonban olyan személyiségek, akik a szellemi világ megjelenítésénél részt akarnak venni, és akik az idea-formától fel akarnak nőni azokhoz a kifejezési formákhoz, amit maga a szellem adott.

De olyanokat is fogunk találni, akik meg akarják ismerni az utat a szellemi világ felé, hogy a saját lelkükkel ezen haladjanak. Az ilyen személyiségek számára van itt az iskola három osztálya. Itt a tevékenységek egyre inkább felemelkedve, az ezotéria mind magasabb fokát fogják elérni. Az iskola a résztvevőket fel fogja vezetni azokig a szellemvilági területekig, ahol a megnyilatkozások már nem idea formákban történnek. Náluk megjelenik az a szükségszerűség, hogy az imagináció, inspiráció, és intuíció számára kifejezési eszközöket találjanak.(GA 260a, 1924.01.20).

Maga az antropozófia az emberek számára a gondolkodás által lett lejuttatva a Földre és szigorú eszmei formában lett megadva. Így alapvető jellegzetességének megfelelően, az antropozófia lényé a mai tudati lélek korszakával van összekötve. Tényleges forrása azonban

a szellemi világban van, ez annyit jelent, hogy eredetileg az imaginációk, inspirációk, és intuíciók világából származik. Mivel azonban gondolati formákban kerül megragadásra, így már a kezdetektől fogva belsőleg, mintha egy burok vette volna körül, és ez védte is. Ezért volt, hogy Rudolf Steiner a Karácsonyi Ülés után minden, tagoknak szóló előadást felszabadított a nyilvánosság számára.

Teljesen más módon, és sokkal szigorúbban szólt Rudolf Steiner a főiskola anyagáról. Az idézett részben azt írja, hogy az antropozófiai mozgalomban kell lenni egy ezoterikus szervezetnek, amelyben az emberek sokkal közvetlenebb módon közelíthetik meg a szellemi világot. Ezeket az antropozófusoknak elsődlegesen nem a gondolkodással lehet megközelíteniük, mivel közvetlenül az imagináció, inspiráció, és intuíció által lesznek közölve. Hogy ebben ne lássunk semmiféle ellentmondást, ezért még egyszer közelebről meg kell vizsgálni. Noha az osztályórák tartalmát gondolatok hordozzák, ezeknek a lénye azonban meghatározottságát tekintve teljesen más, mint a tagoknak szóló előadásoké. Azért van ez így, mert az osztályórák szubsztanciája az érzékfeletti Michael iskolából először áramlik le közvetlenül a szellemi világból, oly módon, ahogy ez korábban Rudolf Steiner részéről nem volt közölhető. Ezért utal Rudolf Steiner az osztályórák során újra és újra arra, amikor erről beszél, hogy ezeknek a magját képező mantrikus szavak magának Michaelnek a szavai.

Azokról a karma előadásokról, amelyeket az osztályoktatással párhuzamosan tartott Rudolf Steiner, azt mondta, hogy ezek tartalma korábban is ismert volt, azonban korábban nem mondhatta ki, mivel bizonyos ahrimani démonok ebben őt megakadályozták volna. Csak a Karácsonyi Ülés szellemi impulzusa által lettek ezek a démonok hallgatásra kényszerítve. (GA 240, 1924.08.22). Ennek a győzelemnek az lett a következménye, hogy a karma-megnyilatkozásokon keresztül a Michael iskola tartalma is - a védő gondolati burok nélkül - átadódhatott az embereknek, tehát közvetlenül, ahogy ezt Rudolf Steiner az utolsó osztály órán megfogalmazta. Ennek a ténynek döntő konzekvenciái vannak a számunkra, amennyiben az antropozófiai áramlattal karmikusan összekötődünk, és magunkat igazi Michael tanítványoknak tekintjük itt a Földön. Mondhatni az emberek számára ténylegesen itt jelenik meg és lesz először közölve a Michael iskola szent szubsztanciája. Ami a szellemi világban az antropozófia égi előkészületeinek három fokozata, az érzékfeletti Michael iskolával együtt, annak középpontjaként megjelenített, az fokozatosan elkezdett megvalósulni itt a Földön. Ettől kezdve ezt a szellemi szubsztanciát az emberek között lehet megtalálni.

Mit követel ez a tény tőlünk? A Michael-i szubsztancia a védelmünket igényli, szüksége van egy burokra, amit mi magunk, Michael hű tanítványai individuálisan a lelkünkben és az erre hivatott emberi közösségben tudunk megadni. Itt anélkül, hogy a legcsekélyebb szellemi önbecsapás történne, minden egyes ember megmutathatja azt, hogy a valóságban miként viszonyul Michaelhez, amikor felteszi a kérdést: csak teljesen általánosságban, ami annyit tesz, hogy absztrakt módon és ezáltal csak illúziószerűen vagyok a tanítványa, vagy oly mértékben befogadtam az Ő impulzusát, hogy képes vagyok a Michael-i szubsztancia mellett itt a Földön rendíthetetlenül kiállni? Ténylegesen úgy élem meg önmagam, mint aki a karma által arra hivatott, hogy teljes szerénységgel, de ennek ellenére teljesen reálisan őrzője, és hű kezelője legyen ennek a szubsztanciának, azért hogy legalább a lelkemben úgy óvjam, és ápoljam, ahogy ennek a lénynek az megfelel? Egyedül az ehhez való konkrét kapcsolatomban vagyok képes ténylegesen felismerni, hogy születésemet megelőzően ténylegesen a Michael iskolában, a szent Nap birodalmában tartózkodtam-e, ott, ahonnan az idők fordulóján Krisztus a Földre érkezett, és ahol, a már leírt világviharát átéltem.

Ebben az érzékfeletti Michael iskolában Michael képmása előtt, szabadon magamra vállaltam azt a szigorú kötelezettséget, hogy a Földre visszajöve a Michael-i szubsztanciával önzetlenül, és önmagam átadásával törődöm. Először a saját lelkemben, utána azonban a többi emberrel együtt, akik úgyszintén a Michael érzékfeletti iskolájában voltak, és most a Szabad

Szellemi Főiskola jogos tagjaiként, az elkötelezettségüket ebben a vonatkozásban felismerték, és be akarják tölteni. Éppen ezt jelentik az Őrző először rejtélyesnek hangzó szavai: „még meg kell benneteket próbálni”, és ez közvetlen kapcsolatban áll az első szavakkal: „mert te elkezdted felébredni”. Az ember először a saját lelkében kezd a Karácsonyi impulzus felvétele által felébredni. A teljes felébredés azonban csak a Karácsonyi Ülés után megalapított Szabad Szellemtudományi Főiskola első osztályában történhet, ahol minden antropozófus még egyszer komolyan meg lesz próbálva, abban a vonatkozásban, hogy képes-e az igazi Michael szubsztanciát felismerni, és ebből következően akarattal, ezen szubsztancia őrzőjéül védőéül szegődik, bátran kiáll mellette, ahogy ez egy igazi Michaelitához illik. Csak ennek a Michael-i szubsztanciának a saját szívünkbe történő felvétele által - melynek lényege az első osztály mantráiban található meg - kezd el maga Michael ezekben élni. Ezután válnak Rudolf Steiner következő szavai fokozatosan teljes érvényű valósággá számunkra: ”Michael, aki a Napból a Földre törekszik, azokért, akik a kozmoszban a szellemit látják, székhelyét a jövőben az emberi szívekben akarja felütni”. (GA 240, 1924.08.21). Ezek azok a mélyebb okok - még továbbiakat is hozzájuk lehetne csatolni -, amelyek arra az elhatározásra juttattak minket, hogy a Szellemtudományi Szabad Főiskola tagjává váljunk, és ami döntő jelentőséggel bír a számunkra, hogy ezt a Földön joggal létező Michael iskolát vezethessük.

Foglaljuk össze ezeket az okokat az előadás végén még egyszer. Először arról van szó, hogy felfogjuk az Őrző hangját, aki Michael megbízásából ma az antropozófusokhoz szól, és egy szabad elhatározásra jussunk az iránt, hogy a hívását követjük. Ezután a bátorság lesz megpróbálva, hogy ez iránt a hang iránt kompromisszummentes elkötelezettséget vállalunk-e, kiállunk-e mellette, hogy ezáltal a szellemi világ küszöbénél elkezdődjön a felébredésünk. Majd az utunk a Michael iskolába vezet itt a Földön, ahol vizsgát kell tennünk, ahol a Michaelhez fűződő karmikus kapcsolatunkat megvizsgálják azon keresztül, hogy miként bánunk a Michael-i szubsztancia mantrikus tartalmaival.

* * *

Végezetül nem szabad, hogy egy további motívum említés nélkül maradjon, mivel a Szellemtudományi Szabad Főiskola kezdettől fogva nemcsak az első osztályból állt, és az Általános Antropozófiai szekcióból, hanem különböző szak szekciókból is. Mi volt ezekkel a szándék? Ha az első osztály a maga 19 fokozatú folyamatával a szellemi világ küszöbének átfogó megértéséhez vezet, ami annyit jelent, hogy a tudatos átlépést el lehet érni, akkor a fordított mozgás is, amely minden osztályórát lezár, hasonló jelentőséggel bír. Ha valaki átjutott a küszöbön, és ismét visszatér, és a Földi világban van, akkor ezt gazdagítania kell azáltal, amit a küszöbön túl átélt, és hivatott arra, hogy ezekkel az impulzusokkal, amelyek a küszöb másik oldaláról származnak, aktívan, teremtő módon, helyesen és pontosan dolgozzon, a Föld valamennyi életterületén.

Mivel az emberiség ma a küszöbön túl él, az egész jelenlegi civilizáció számára az az átalakulás, hogy ilyen értelemben egy tudatos küszöbátlépést hajtson végre, a legnagyobb szükségyszerűséggel bír, és fantasztikus távlatai vannak. Ezért kell ezt a tényt a Michael iskolánál is számításba venni. Rudolf Steiner a Karácsonyi Ülés utolsó első előadásában a Michael iskola legfontosabb célját a Földön a következőkben foglalta össze: elsőként még egyszer visszatekintett a Karácsonyi Ülésre, és hangsúlyozta, hogy ennek a lelkek számára egy erős impulzust kell adnia, olyat, hogy ennek következményei működni tudjanak azoknak az embereknek a következő inkarnációjában, akik ezt felvették magukba. Ennek a Földi civilizáció egész további fejlődése a vonatkozásában döntő jelentősége van. „Ha valaki ezt, ami itt most ezalatt az ülés alatt elhangzott, egyszer komolyan a saját lelke elé állította [az Őrző elutasító magatartását a szellemi világ küszöbénél sok emberlélek felé] akkor ez a Karácsonyi Ülés olyan impulzust küld a lelkekbe, hogy ezt követően ezek a lelkek ki tudják

ezt vinni, és erőteljesen működtetni tudják, úgy, ahogy ez az emberiség számára ma szükséges, és az emberek ezáltal olyanná váljanak a következő inkarnációjukban, hogy ténylegesen képesek legyenek találkozni a Küszöb Őrével. Ez annyit jelent, hogy a civilizáció olyan lesz, „*hogy maga civilizációként képes a küszöb Őre előtt megállni*”. (GA 260, 1924.01.01).

Éppen ebben rejlik a Szellemtudományi Szabad Főiskola különböző szekcióinak a legfontosabb feladata. Először az Általános Antropozófiái szekciónak kell az embereket az individuális iskolázási úton odáig eljuttatnia, hogy teljes éberséggel, és meggondoltsággal ériék el a szellemi világ küszöbét, és képesek legyenek átlépni azon, mert csak a küszöbön túl jelennek meg azok a szellemi erők, akik a Földi civilizációt ténylegesen meg tudják változtatni. Ezt követően a szak-szekciók majdani tevékenysége által ezeknek az erőknek a segítségével kell a civilizációnkat megújítani, és átalakítani, úgy hogy az ember a jövőben még talán akkor is, ha csak először a jelenlegi inkarnációját követően második, vagy harmadik inkarnációjában válik a Michael iskola által igazán iskolázottá, kell majd, hogy a Földi civilizációt odáig eljuttassa, hogy maga a civilizáció képes legyen a Küszöb Őrének a szigorú vizsgálatát kiállni. Csak ezáltal fogja az emberiség a tulajdonképpeni rendeltetését itt a Földön egyáltalán elérni. Hogy ez mit jelent, hagyjuk hogy erre Rudolf Steiner szavai válaszoljanak: „Itt valami nagyról van szó, valami óriásról”. (GA 240, 1924.07.29).

Ma a főiskolán, és annak a szekcióiban ebbe az irányba csak a legelső lépéseket lehet megtenni. Tisztában kell lennünk azonban azzal, hogyha a civilizáció nem lép rá szabad akaratból erre az útra, akkor a korábban már felsorolt okok miatt az egyre fokozódó lezüllesztés és végül akár a teljes szétesés felé veszi az irányt. A Karácsonyi Ülés záró előadásában ebben a vonatkozásban Rudolf Steiner arról beszél, hogy egyébként a Föld tökéletesen „barbarizálódik”. Ebből a perspektívából lehet a ma előttünk álló felelősséget teljes nagyságában és egész komolyságában felismerni, amely minden ember egyéni szabadságának teljes elismerésével sem választható külön azon kérdés megválaszolásától hogy: miért leszek én a Michael iskola első osztályának tagja?